

informator

UNIwersytet MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ

NR 3

LIPIEC — WRZESIEŃ

1978

XXXV INAUGURACJA NOWEGO ROKU AKADEMICKIEGO 1978/1979

Rok akademicki 1978/1979 jest 35 rokiem działalności naszej Uczelni. Przez tak długi okres mogliśmy obserwować dynamiczny i wszechstronny rozwój Uniwersytetu. W naszych murach kształci się młodzież z siedmiu województw — lubelskiego, zamojskiego, bialsko-podlaskiego, radomskiego, przemyskiego, tarnobrzeskiego i rzeszowskiego, która po ukończeniu studiów zasili szeregi specjalistycznych kadr naszego makroregionu.

Zmieniła się struktura naszej Uczelni, na sześciu wydziałach i w jednym instytucie na prawach wydziału mamy 28 kierunków i specjalności, na których systemem dziennym i zaocznym studiowało w ubiegłym roku 17 315 studentów.

Lublin dzięki działalności naszej Uczelni stał się znanym ośrodkiem naukowym w kraju i za granicą. Pracownicy UMCS biorą udział w konferencjach, zjazdach i sympozjach. Łącznie w ubiegłym roku 207 pracowników UMCS przebywało poza granicami kraju, a 28 obcokrajowców gościliśmy u nas. Dzięki wydawnictwu Annales wiadomości o naszym Uniwersytecie i jego osiągnięcia trafiają do 441 instytucji krajowych i dwóch tysięcy zagranicznych wydawnictw (otrzymujemy w zamian 3723 tytuły czasopism zagranicznych).

W ubiegłym roku akademickim do podstawowych zadań uczelni należały: praca naukowo-badawcza, dydaktyczna i ideowo-wychowawcza, które to zadania realizowało 1313 nauczycieli akademickich, w tym 162 profesorów i docentów. Pracownicy nasi realizując prace naukowo-badawcze, koncentrowali swoją działalność na zamówieniach skoordynowanych centralnie. Dotyczyły one programów rządowych, problemów węzłowych, międzyresortowych, resortowych i resortowo-branżowych oraz badań zamówionych przez jednostki gospodarki społecznej. W pracach tych uczestniczyło

440 nauczycieli akademickich (33,5% zatrudnionych). Badania własne w roku 1977 koncentrowały się na 59 problemach obejmujących 318 tematów o wartości umownej 49 mln. zł.

W bieżącym roku kalendarzowym prowadzone są prace nad 69 problemami w ramach 355 tematów wartości 28 mln. zł. Ogromną dynamikę w ostatnim pięcioleciu wykazuje ruch wynalazczy w naszym Uniwersytecie. W ubiegłym roku na 41 zgłoszonych wynalazków uzyskano 23 patenty, co pozwoliło nam na zajęcie czołowego miejsca wśród krajowych uniwersytetów. Godny podkreślenia jest fakt wdrażania kilku wynalazków do produkcji. Uczelnia zawsze realizując konsekwentnie hasło „Nauka w Służbie Ludu”, nawiązuje i podtrzymuje kontakty i porozumienia z gospodarką narodową. Prace te są ciągle w centrum uwagi zarówno władz Uczelni, jak i jej pracowników. Pozwala to na wypracowanie dodatkowych środków finansowych dla Uniwersytetu oraz, co nie jest bez znaczenia, przyspiesza rzeczywisty rozwój kadry naukowej.

Wszyscy zauważyliśmy korzystne zmiany, które zaszły w ubiegłym roku w bazie lokalowej Uczelni, nowy budynek Wydziału Ekonomii i Rektoratu o łącznej powierzchni 8157 m² pozwolił na przeprowadzkę tych jednostek ze starych budynków, w wyniku czego nastąpiła poprawa warunków pra-

c. d. str. 2

Uroczyste rozpoczęcie roku akademickiego 1978/1979.

Fot. Jan Trembecki

**PAMIĘCI PROFESORA SYLWESTRA KALISKIEGO
MINISTRA NAUKI, SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
I TECHNIKI**

Dwa tygodnie przed nowym rokiem akademickim, 16 września 1978 roku, zmarł w Warszawie profesor Sylwester Kaliski, Minister Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, członek KC PZPR (poseł na Sejm PRL, członek rzeczywisty PAN, generał dywizji, wybitny uczyony i pedagog).

Urodził się w Toruniu w roku 1925 w rodzinie wojskowej. W okresie II wojny światowej wywieziony był na roboty przymusowe do Niemiec, a następnie więziony w obozie koncentracyjnym w Potulicach. Maturę zdawał zaocznie, zaraz po wyzwoleniu kraju. Studiował w Politechnice Gdańskiej, gdzie jeszcze jako student rozpoczął pracę naukowo-badawczą. W rok po ukończeniu studiów był już adiunktem. Od roku 1951 pracował naukowo w Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie; w latach 1967—1974 był Komendantem tej Uczelni. W roku 1962 został członkiem Polskiej Akademii Nauk, a w roku 1974 Sejm powołał Go na stanowisko Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki.

Profesor Sylwester Kaliski kierował pracą Instytutu Fizyki Plazmy i Laserowej Mikrosyntezy w Warszawie, kontynuując tradycje jednego z najwybitniejszych współtwórców nowoczesnej mechaniki teoretycznej, polskiego uczonego, Maksymiliana Tytusa Hubera (1872—1950). W badaniach swoich zajął się dynamiczną teorią sprężystości, a za osiągnięcia w tej dziedzinie otrzymał dwukrotnie nagrodę PAN im. M. T. Hubera.

Najwięcej czasu poświęcał Profesor teorii pól sprzężonych mechano-elektro-magnetycznych, czego efektem jest konstrukcja tzw. faseru. Profesor Kaliski rozwinął w Polsce nową dziedzinę tzw. elektronofonikę, a pod koniec lat sześćdziesiątych koncentrował się na badaniach poświęconych współdziałaniu silnych pól energetycznych z materią. Badaniom profesora Sylwestra Kaliskiego towarzyszyły nowe sukcesy: działanie laserem na plazmę, uzyskanie tzw. mikrosyntezy jądrowej i nowy sukces, chyba największy, uzyskanie neutronów syntezy termojądrowej za pomocą odpowiednio stosowanych fal uderzeniowych, za pomocą sterowanego wybuchu.

Badania na najwyższym poziomie nauki światowej i kierowanie resortem, aktywna działalność w Polskiej Akademii Nauk, działalność partyjna i poselska oraz praca z młodzieżą, to dziedziny które Profesor potrafił łączyć ze sobą na co dzień.

Sylwester Kaliski był autorem ponad 550 prac naukowych oraz wielu wynalazków opatentowanych w kraju i za granicą, posiadał liczne odznaczenia państwowe, a m. in. Order Sztandaru I klasy, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski, Order Przyjaźni Narodów i wiele innych polskich odznaczeń i medali wojskowych.

Miał tak wiele jeszcze do zrobienia w nauce i nowoczesnym szkolnictwie wyższym.

Redakcja

Nowe kierownictwo Uczelni

1 września odbyło się uroczyste zebranie, na którym rektor UMCS wręczał nominacje dziekanom, prodziekanom i dyrektorom Instytutów na okres nowej kadencji (1978/1979—1980/1981).

Naszą Uczelnią nadal kierować będzie rektor prof. dr hab. Wiesław Skrzydło oraz I z-ca rektora prof. dr hab. Ryszard Orłowski i prorektorzy: d/s nauki i badań — doc. dr hab. Kazimierz Sykut; d/s dydaktyki i wychowania — doc. dr hab. Zdzisław Ilczuk; prorektorem d/s Filii został prof. dr hab. Władysław Cwik.

Na czele Wydziału Biologii stoją: dziekan — prof. dr hab. Zbigniew Kawecki oraz prodziekani — doc. dr hab. Józef Pomian, doc. dr hab. Eligiusz Modrzejewski. Wydziałem Mat.-Fiz.-Chem. kierować będzie dziekan doc. dr hab. Eligiusz Ziótkiewicz i prodziekani doc. dr Barbara Krzyż i doc. dr Jan Różyło. Dziekanem Wydziału Prawa i Administracji jest prof. dr hab. Jan Malarczyk, prodziekani zaś to doc. dr hab. Artur Korobowicz, prof. dr hab. Jan Szreniawski. Na czele Wydziału Humanistycznego stoi nadal dziekan doc. dr hab. Tadeusz Łoposzko, i prodziekani doc. dr Jan Gurba i doc. dr hab. Jan Orłowski. Wydziałem Ekonomicznym w nowym roku akademickim kierować będą dziekan doc. dr hab. Sławomir Kozłowski, prodziekani: doc. dr Zbigniew Mitura i doc. dr hab. Jan Zalewa. Wydziałem Pedagogiki i Psychologii kieruje dziekan doc. dr hab. Karol Poznański, funkcje prodziekanów objęli dr Sławomir Popek i doc. dr Mieczysław Marczuk. Dyrektorem Międzyuczelnianego Instytutu Filozofii i Socjologii ponownie został prof. dr hab. Zdzisław Cackowski, a Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych — doc. dr hab. Albin Kopruckoniak.

Zaszyły także zmiany na stanowiskach dyrektorów instytutów w naszej Uczelni, i tak dyrektorem Instytutu Fizyki w nowym roku akademickim został doc. dr hab. Bohdan Adamczyk, Instytutu Nauk o Ziemi — prof. dr hab. Edward Michna. Stanowisko dyrektora Instytutu Pedagogiki objął doc. dr hab. Bohdan Komorowski.

XXXV Inauguracja nowego roku akademickiego 1978/1979

c.d. ze str. 1

cy Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych, na Wydziale Pedagogiki i Psychologii oraz BiNoZ. Przekazanie w najbliższym czasie do użytku Wydziałowi Prawa i Administracji nowego gmachu pozwoli na poprawę warunków lokalowych tego wydziału oraz Wydziału Humanistycznego. Nie sposób w krótkim wystąpieniu omówić całą naszą działalność i wszystkie efekty, na które wspólnie pracowało 3541 pracowników różnych grup zawodowych i rodzajów służb.

Ogromną wagę przywiązujemy do działalności ideowo-wychowawczej prowadzonej poprzez pełną zasadę jedności nauczania, wychowania i badań naukowych.

Konsekwentnie przestrzegana jest w UMCS zasada udziału przedstawicieli organizacji studentek w pracach organów kolegialnych na wszystkich szczeblach kierowania. Aktyw studentki skupiony w SZSP posiada trwałe dorobek — studenckie ośrodki dyskusyjne, jak Publicum, Turnieje Wiedzy Społecznej „Politykus”, Wydziałowe Szkoły Aktywu organizowane w Puławach, Kazimierzu i Zaklikowie. Nasz ośrodek akademicki należy do nielicznych w kraju, w którym zespoły artystyczne reprezentują tak szeroki profil zainteresowań i tak ogromny dorobek — od Zespołu Tańca Ludowego, Grup Teatralnych, Plastycznych, Satyrycznych, poprzez Chór do Orkiestry Kameralnej. Wystawia to zaangażowaniu i dojrzałości społecznej studentów wysoką ocenę.

W nowym roku akademickim wspólnie koncentrować się będziemy na działaniu, które decyduje o zwiększeniu dorobku we wszystkich dziedzinach działalności i pozwoli na zwiększenie udziału naszego Uniwersytetu w rozwoju nauki, gospodarki, kultury regionu i kraju.

Z nowym rokiem akademickim pracownikom i studentom naszej Uczelni składam serdeczne życzenia jak najlepszych wyników w pracy zawodowej, społecznej i w nauce.

prof. dr hab. Wiesław Skrzydło
Rektor

Z perspektywy 35-lecia UMCS

SPOŁECZNO-POLITYCZNE PRZESŁANKI POWOŁANIA PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ UCZELNI W LUBLINIE

Nowe drogi rozwoju oświaty i szkolnictwa w Polsce zostały nakreślone jeszcze w czasie okupacji hitlerowskiej przez Polską Partię Robotniczą. Ta bowiem już w chwili powstania w styczniu 1942 roku ogłosiła w odezwie, że „(...) wzywa do walki o Polskę, (...) w której nauka będzie dostępna dla wszystkich (...)”. Późniejsze deklaracje PPR, „mała” i „duża” z marca i listopada 1943 roku rozwijały zasady przyszłego systemu oświaty, o jaki walczyła. Zapowiadała w nich, że władza ludowa, po wyzwoleniu kraju, zapewni „(...) prawo do nauki dla wszystkich przez przestrzeganie zasady bezpłatności nauki, począwszy od szkoły powszechnej do uniwersytetów włącznie (...)” oraz stworzy takie warunki, by „(...) organizacja szkolnictwa od szczebli najniższych do najwyższych oparta na zasadach demokracji była tak postawiona, aby zapewniła możliwość bezpłatnego kształcenia się młodzieży robotniczo-chłopskiej na wszystkich szczeblach nauki (...)”.

Powołany ustawą Krajowej Rady Narodowej w dniu 21 lipca 1944 roku Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego — tymczasowy organ władzy wykonawczej w Polsce — nawiązał do tych deklaracji, rozwinął je i podjął realizację.

Ogłoszony w dniu 22 lipca 1944 roku w Chełmie Lubelskim „Manifest Lipcowy” — pierwszy oficjalny dokument władzy w odradzającym się kraju — określał nowy ustrój państwa, organizował naród do dalszej walki z najeźdźcą i odbudowy zdewastowanej wojną i okupacją gospodarki narodowej oraz zapowiadał przeprowadzenie szeroko zakrojonych reform społecznych. Wśród nich, obok nabrzmiałych problemów reformy rolnej oraz potrzeby przejęcia pod rząd państwa wielkiego i średniego przemysłu, a także transportu i banków, na czoło wysuwała się sprawa określenia przyszłej polityki oświatowej.

Program przebudowy systemu oświaty, odbudowy kultury i zapewnienia warunków szybkiego rozwoju szkolnictwa wszystkich szczebli wychodził na przeciw zapotrzebowaniu społecznemu, narastającemu przez wiele pokoleń. Jak wiemy, dziedzictwo kulturowe okresu zaborów i Polski międzywojennej było na tyle skromne, że wymagało szybkiego wzbogacenia. Sytuację pogarszał katastrofalny stan wyściovoy nauki, zwłaszcza w granicach terenów odrodzonej Polski z lipca 1944 roku, na których baza kulturotwórcza była najuboższa. W czasie wojny straciło życie wielu uczonych, nauczycieli i działaczy oświatowych, ogromnego zniszczenia dokonał okupant w obiektach szkolnych, większość gmachów leżała w gruzach, a ich wyposażenie zostało rozgrabione lub zdewastowane. Pięcioletnia przerwa w prowadzeniu normalnej działalności instytucji oświatowych jeszcze bardziej zaostriżyła problem pilnej potrzeby dźwignięcia z ruin oświaty i szkolnictwa w odradzającym się kraju, w odmiennych warunkach ustrojowych.

Dlatego też Manifest Lipcowy, otwierając nową kartę dziejów, zobowiązująco głosił, że „(...) jednym z najpilniejszych zadań Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego będzie na terenach oswojonych odbudowa szkolnictwa i zapewnienie bezpłatnego nauczania na wszystkich szczeblach (...), zaś (...) polska inteligencja, zdziesiątkowana przez Niemców, a zwłaszcza ludzie nauki i sztuki, zostaną otoczeni opieką. Odbudowa szkół zostanie natychmiast podjęta (...)”

Zapowiadana szybka odbudowa szkół i przebudowa systemu oświaty otwierała także nową kartę dziejów szkolnictwa wyższego.

Szczególne role w odradzaniu się na nowych zasadach szkolnictwa wyższego przypadła Lublinowi — miastu, w którym skupiły się agendy Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego, a także znaleźli przystań po latach tułaczki liczni przedstawiciele świata nauki. Rejestracją tego kapitału zajął się nowo utworzony przy resorcie Oświaty Wydział Szkół Wyższych. Na jego czele stanął znany w okresie międzywojennym działacz polityczny, społeczny i oświatowy, profesor Uniwersytetu im. Jana Kazimierza we Lwowie, dr Henryk Raabe. Z jego to inicjatywy ukazywały się na łamach pierwszego dziennika „Rzeczypospolitej” apele do profesorów, docentów, asystentów wyższych uczelni i instytutów, by bezwzględnie zgłaszali się do Wydziału Szkół Wyższych Resortu Oświaty celem nawiązania łączności. Plon pierwszych dni rejestracji był na tyle obfity, że już 12 września 1944 roku uruchomiono w Lublinie, w gmachu byłego Gimnazjum im. Zamojskiego przy ul. Ogrodowej 14 powszechne wykłady

POWSZECZNE WYKŁADY UNIWERSYTECKIE W LUBLINIE

Program wykładów:

Wtorek 2X-44	DR. JULIUSZ KLEINER, prof. Uniwersytetu	= Analiza „Dziadów” cz. III =
Środa 4X-44		
Czwartek 5X-44		
Piątek 6X-44	DR. SEWERYN SIENGALCZYK, prof. Uniwersytetu	= NARKOTYKI I NARKOMANI =
Subota 1X-44	DR. JOZEF KERNSZ	= TADEUSZ KOŚCIBIŃSKI JAKO BOJOWNIK O DEMOKRATYCZNĄ POLSKĘ =
Prezentacja 6X-44	DR. MARJAN MAROWSKI, członek Instytutu Historycznego	= Bałtyk w dziejach średniowiecza =
Wtorek 6X-44	DR. LEON MALCOWSKI, prof. Uniwersytetu Lubelskiego	= Zbiory i zabytki polskie =
Środa 1X-44	DR. HILARY MINC, dot. Historii Ekonomicznej P.N.B.N.	= WŚCIEKOWA I ZACHODNIA ORIENTACJA W HISTORII POLSKI =
Czwartek 12X-44	DR. JÓZEF UBRZEŃSKI, prof. Uniwersytetu Warszawskiego	= Serce i naczytnia krwionośne =
Piątek 12X-44	DR. NARCYZ LUBSIŃSKI	= CO TO JEST NAUKA =

Wykłady będą się odbywały w gmachu Gimn. Zamojskiego, Lublin, ul. Ogrodowa 14. Początek wykładów prof. J. Kleinera o godz. 17-ej, pozostałych wykładów o g. 19-ej. Wstęp 5 zł.

uniwersyteckie. Na liście pierwszych wykładowców znaleźli się: prof. prof. Wincenty Rzymowski, Juliusz Kleiner, Henryk Raabe (ze Lwowa), Leon Białkowski, Mieczysław Popławski (z Lublina), Konstanty Strawiński, Edward Grabowski, Eugenia Pragierowa (z Warszawy), Seweryn Siengalczyc (z Wilna), Bronisław Niklewski (z Poznania), dr dr Mieczysław Stelmasiak (z Poznania), Józef Gajek (z Gdyni) oraz działacze gospodarczy i ekonomiści, jak: Jan Haneman i Hilary Minc. Tematyka wykładów była szeroka i obejmowała różne dziedziny nauki. Dominowały wykłady z: historii literatury polskiej, etnografii, biologii, zoologii, rolnictwa, anatomii i medycyny oraz z zagadnień społeczno-ekonomicznych.

Powszechne wykłady uniwersyteckie w Lublinie w roku 1944 cieszyły się wielką popularnością. Pobudzały wśród utrudzonej latami wojny społeczności lubelskiej zainteresowania intelektualne, wręczając zarazem wielki kapitał przedstawicieli nauki polskiej do pracy organicznej w środowisku.

Równocześnie dojrzewała myśl, by stworzyć w Lublinie, największym z wyzwolonych polskich miast, ośrodek naukowy — symbol rozwijającej się kultury odrodzonego państwa. Na kadry z wyższym wykształceniem oczekiwali wszystkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Niezwykle ostro uzewnętrzniał się brak lekarzy, wykształconych rolników i nauczycieli. Zapotrzebowanie społeczne więc determinowało niejako wybór profilu przyszłej uczelni.

W pierwszych dniach września 1944 roku, na wniosek dr. Stanisława Skrzyszewskiego — kierownika Resortu Oświaty i dr. Bolesława Drobnera — kierownika Resortu Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia, przewodniczący Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego Edward Osóbka-Morawski powierzył prof. H. Raabe opracowanie projektu przyszłej wyższej uczelni w Lublinie. Zadanie to nie należało do łatwych zarówno ze względu na rangę, jak i pośpiech dyktowany potrzebami. Nowa, jeszcze nie okrzepła, władza ludowa, przechodząc od deklaracji do czynów, nie miała prawa i nie chciała się opóźniać w działaniu. Dlatego też prof. H. Raabe musiał rozwiązać to odpowiedzialne zadanie w ciągu kilkunastu dni. Zmiana ustroju państwa i brak utartych wzorców w metodach zarządzania, tymczasowość młodej władzy, stan wojny i przebiegająca kilkadziesiąt kilometrów od Lublina linia frontu, brak planów i analiz demograficzno-ekonomicznego rozwoju, powszechny niedosyt, wreszcie liczny wprowadzie, ale przypadkowo zgromadzony w mieście zespół naukowców, nie ułatwiały mu tego zadania. Dodajmy, że baza materialna, jaką dysponował zniszczony

wojną Lublin, ograniczały wymiar spojrzenia na przyszłość projektowanej placówki naukowej.

Stąd pierwszy projekt, jaki w formie memoriału przedłożył w dniu 18 września 1944 roku prof. H. Raabe, był może niezbyt śmiały i odbiegający od znanych wzorców akademickich. Wnioskował on utworzenie w Lublinie państwowej Akademii Medycyny i Nauk Przyrodniczych z wydziałami: lekarskim i przyrodniczym. Projekt trafnie wskazywał, że przyszła rola gospodarcza, polityczna i kulturalna Lublina, ze względu na położenie etnograficzno-geograficzne, mogą zrodzić potrzebę utworzenia w przyszłości wydziałów: humanistycznego i społeczno-gospodarczego. Mając na uwadze rozwój stosunków gospodarczych, projekt wskazywał na możliwość otwarcia w perspektywie odrębnej uczelni handlowej z nastawieniem „obrachowanym” na handel z ZSRR. Autor projektu dostrzegał możliwość koegzystencji nowej państwowej uczelni z restytuowanymi po wojnie Katolickim Uniwersytetem Lubelskim i jego wydziałami: teologicznym, prawnym i humanistycznym, a także wskazywał na Puławę — siedzibę Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, gdzie, zdaniem autora, winna powstać w przyszłości Wyższa Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego i Instytut Weterynaryjny.

Oceniając z perspektywy czasu ten pierwszy wizjonerski projekt, nie można mu odmówić wartości dalekosiężnego pa-trzenia. Jego autor, prof. dr Henryk Raabe dostrzegał już wówczas potrzebę stworzenia w Lublinie centrum naukowego o dużym zasięgu. W uzasadnieniu pisał: „(...) Lublin stanowi miasto mające wielkie znaczenie polityczne i kulturalne dla państwa polskiego: położony na wschodnim krańcu polskiego obszaru etnograficznego i na granicy państwa musi się stać ośrodkiem kultury polskiej na tym obszarze; położony na przyszły szlak handlowy z ZSRR rozrośnie się wkrótce i będzie potrzebował skupienia większych sił intelektualnych... wreszcie, stworzenie pronowanych instytucji naukowych w Lublinie i w Puławach stanowiłoby razem zaledwie najkonieczniejszy zasób uczelni wyższych dla całego obszaru Polski na wschód od Wisły, bez tych zaś instytucji cała ta część Polski wyższych uczelni byłaby pozbawiona (...)”.

Omawiany projekt uzyskał przychylną opinię Biura Pierwszego Prezydium PKWN, a jego kierownik — dr Michał Szuldenfrei opracował nawet w oparciu o ten plan odpowiedni projekt dekretu. Do jego uchwalenia w przygotowanej wersji jednak jeszcze nie doszło. Zadecydowały o tym odmienne opinie i poglądy poszczególnych członków PKWN, a także stanowisko przedstawicieli miejscowej władzy.

Członkowie Wojewódzkiej Rady Narodowej w Lublinie reprezentowali odmienny pogląd na profil projektowanej uczelni. Mimo że znany im był, jak można przypuszczać, projekt prof. H. Raabego, nie ulegli jego sugestiom i po przedyskutowaniu problemu wyrazili znacznie śmielszy pro-

gram rozwoju szkolnictwa wyższego w Lublinie. Zgromadzeni na posiedzeniu w dniach 13—14 października 1944 roku członkowie WRN oraz przedstawiciele wszystkich powiatów i miast wydzielonych województwa lubelskiego, w obecności przedstawicieli PKWN i kierowników wydziałów Urzędu Wojewódzkiego, wnioskowali zorganizowanie w Lublinie wyższej uczelni rolniczej, medycznej i technicznej. Przy podejmowaniu uchwały zwrócili uwagę na problemy tak ważne, jak potrzeba przemysłowej intensyfikacji regionu i podniesienia na wyższy poziom rolnictwa. Pragnąc wyjść na przeciw problemom socjalnym przyszłych studentów, WRN na tymże posiedzeniu wystosowała apel do samorządów wszystkich stopni o fundowanie stypendiów. Ze swej strony WRN jednogłośnie uchwaliła ustanowić z własnych funduszy na okres 12 lat następujące stypendia:

— im. Krajowej Rady Narodowej — dla jednego studenta prawa.

— im. PKWN dla jednego studenta politechniki.

— im. WRN w Lublinie — dla jednego studenta Akademii Rolniczej

oraz po jednym stypendium dla uczniów szkół średnich: ogólnokształcącej, rolniczej i technicznej. Niezależnie od tego WRN wezwała wszystkie rady narodowe niższych stopni do zapewnienia w swoich budżetach niezbędnych środków na subsydiowanie nauki dla dzieci rolników oraz osób zasłużonych w pracach konspiracyjnych bądź służących w wojsku polskim.

Stanowisko uczestników posiedzenia Wojewódzkiej Rady Narodowej z dnia 13—14 października 1944 roku w sprawie organizacji szkolnictwa wyższego w Lublinie wywodziło z umiejętności dalekowzrocznego spojrzenia i troski o potrzebę zapewnienia szybkiego wzrostu ludowej inteligencji zgodnie z zapotrzebowaniem społecznym regionu.

Wstępne dyskusje nad wizją przyszłego uniwersytetu, a także stanowisko Wojewódzkiej Rady Narodowej stały się zapewne powodem, że prof. dr Henryk Raabe, przy współudziale żony Julii, opracował drugą redakcję projektu. Przewidywał on powołanie w Lublinie państwowej szkoły akademickiej (uniwersytetu) z wariantem imion: Mikołaja Kopernika, Marii Curie-Skłodowskiej, Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego. Siedzibą uczelni miał być Lublin, z tym, że do czasu przysposobienia odpowiednich pomieszczeń mogłaby ona, lub jej niektóre wydziały, funkcjonować w Zamościu. W chwili powstania proponowano utworzenie wydziałów: matematyczno-przyrodniczego, lekarskiego, rolniczego i weterynaryjnego. Projekt przewidywał w przyszłości możliwość powoływania dalszych wydziałów.

Ta wersja projektu była najbliższa ostatecznej redakcji brzmienia historycznego dekretu PKWN z dnia 23 października 1944 roku o utworzeniu Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Zdzisław Kowalski

PRZYGOTOWANIA DO JUBILEUSZU UCZELNI

W nowym roku akademickim podjęte zostały prace przygotowawcze do uroczystych obchodów jubileuszowych 35-lecia powstania i działalności UMCS.

W czerwcu br. powołany został szesnastoosobowy Komitet Organizacyjny d/s Jubileuszu 35-lecia UMCS, w skład którego weszli: rektor, prorektorzy, dziekani, kierownicy organizacji politycznych, społecznych, studenckich, kierownictwo Uczelni, przedstawiciele międzyuczelnianych instytutów. Do realizacji programu działania wyłonione zostały następujące zespoły problemowe:

Zespół d/s Akademii Jubileuszowej i Imprez Towarzyszących, składający się z sześciu osób, którym kieruje dyrektor Instytutu Biologii prof. dr hab. Tadeusz Baszyński; Zespół d/s Sesji Naukowych kierowany przez dyrektora Instytutu Historii i Teorii Państwa i Prawa prof. dr hab. Henryka Groszyka; Zespół d/s Wydawnictw, przewodniczącym siedmioosobowego Zespołu jest prof. dr hab. Grzegorz L. Seidler; Zespół d/s Wystaw, składający się z 14 osób, któremu przewodniczy kierownik Zakładu Nauk Pomocniczych Historii doc. dr hab. Józef Szymański; Zespół d/s Imprez Młodzieżowych, którym kieruje prorektor UMCS doc. dr hab. Zdzisław Ilczuk; Zespół d/s Zjazdu Absolwentów, któremu przewodniczy kierownik Zakładu Prawa Rzymskiego doc. dr hab. Marek Kuryłowicz; Zespół d/s Prasy (kroniki, filmu) pod przewodnictwem prodziekana Wydziału Prawa i Administracji doc. dr hab. Artura Korobowicza.

Program uroczystości ma na celu zaprezentowanie społeczeństwu miasta i regionu historii głównych osiągnięć

UMCS, ukazanie więzi nauki z praktyką, kulturotwórczej roli naszej Uczelni.

Jubileuszowi Uniwersytetu towarzyszyć będą rocznice powstania i działalności takich jednostek Uczelni, jak 35-lecie Wydziału Mat.-Fiz.-Chem. i BiNoZ, 30-lecie Wydziału Prawa i Administracji, 25-lecie Klubu Uczelnianego AZS, 20-lecie Pedagogiki i Psychologii UMCS, 15-lecie Wydziału Ekonomicznego. Obchody uroczystości obejmować będą m. in. sesje naukowe, sympozja, konferencje specjalistyczne, zjazdy absolwentów, okolicznościowe wystawy (dorobku naukowego, plastyczna, fotograficzna, filatelistyczna i inne).

Ponadto przygotowano do druku okolicznościowe publikacje, tj. monografię UMCS w źródłach i dokumentach 1944—1974, bibliografię prac naukowych, tomy okazjonalne sekcji Annales, folder i kalendarz UMCS, edycję książkową o powstaniu i dorobku naszej Uczelni. Zaplanowane zostały także elementy popularyzujące Jubileusz, jak znaczki pocztowe z obiektami UMCS emisji krajowej i zagranicznej, zestaw fotografii, pamiątkowe karty i stemple, znaczki metalowe.

AWANSE

Na stanowiska docenta zostali powołani: dr hab. Andrzej Henkiel z Zakładu Geografii Fizycznej, dr hab. Zygmunt Mańkowski — wicedyrektor Instytutu Historii, dr hab. Krzysztof Pomorski z Zakładu Fizyki Teoretycznej, dr hab. Antoni Pieniążek z Zakładu Teorii Państwa i Prawa i Historii Doktryn Polityczno-Prawnych, dr hab. Kazimierz Sand z Zakładu Prawa Administracyjnego i Nauk o Administracji, dr hab. Jerzy Święch z Zakładu Filologii Polskiej, dr hab. Janina Wysocka-Lisek z Zakładu Chemii Nieorganicznej.

W służbie dobrej sprawie

We wrześniu br. opuścili Polskę dr Edith Wagner i doc. dr hab. Frank Wagner, naukowcy z Uniwersytetu Humboldta w Berlinie. Ich kontakty z Polską rozpoczęły się w roku 1957, gdy Katedra Języka Niemieckiego UAM w Poznaniu zaprosiła ich do współpracy w kształceniu młodych germanistów. Po powrocie do kraju współpracowali z instytucjami zajmującymi się wymianą lektorów, organizacją kursów językowych, spotkaniami slawistów i germanistów z NRD i Polski. Dzięki ich staraniom i zabiegom współpraca w tej dziedzinie rozwijała się i przyjmowała konkretne kształty. Doc. Frank Wagner poświęcił swe badania recepcji literatury polskiej w NRD, a także współczesnej literaturze niemieckiej. Owocem tych ostatnich była obszerna monografia poświęcona Annie Seghers — Kurs auf Realität. Dr Edith Wagner zajmowała się metodyką nauczania języka niemieckiego obokrajowców, co uwidoczniło się, między innymi, w jej współautorstwie podręcznika *Guten Tag, Berlin! Audio-visueller Intensivkursus*.

Z tym dorobkiem naukowym przyjechali małżeństwo Wagnerowie do Lublina w roku 1974, podejmując pracę w powstającym wtedy Zakładzie Filologii Germańskiej. Od samego początku dali się poznać jako oddani współpracownicy, serdeczni przyjaciele, służący radą i pomocą współkolegom. Szybko potrafili nawiązać szerszy kontakt ze społecznością naszego grodu, a „Kurier Lubelski” przedstawił ich w artykule pod tytułem nawiązującym do edytorstwa dr Edith Wagner — „Guten Tag, Lublin!”. W trudnym okresie początków pracy Zakładu Filologii Germańskiej, w czasie kształtowania się profilu jego działalności, ogromny wkład ich pełnego zaangażowania pozwolił na szybką realizację podejmowanych planów. Pierwsi absolwenci germanistyki lubelskiej długo będą wspominać lata, w których zdobywali wiedzę pod kierunkiem oddanych przyjaciół młodzieży akademickiej.

W czasie czteroletniej pracy w Zakładzie goście nasi byli współinicjatorami wielu poczynań, których rezultaty zwróciły uwagę ośrodków akademickich w Polsce na działalność młodego Zakładu kształcącego germanistów. Między innymi dzięki inicjatywie doc. Franka Wagnera i jego zaangażowaniu się w realizację przedsięwzięcia odbyła się w roku 1977 międzynarodowa konferencja na temat „Historyczno-literackie znaczenie wojny domowej w Hiszpanii 1936—1939”.

Dr Edith Wagner poświęciła swój wolny czas sprawie nauczania języka niemieckiego na terenie miasta Lublina, współpracując z Klubem Międzynarodowej Prasy i Książki. Oboje oddali wielkie usługi w podnoszeniu kwalifikacji nauczycieli języka niemieckiego Lubelszczyzny, biorąc czynny udział w szkoleniach organizowanych przez Polskie Towarzystwo Neofilologiczne. Mimo dużego zaangażowania na naszym terenie znaleźli wolny czas, by pomóc nowo powstałemu Zakładowi Filologii Germańskiej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Im też zawdzięczać należy nawiązanie kontaktów z organizacją FDJ przy Uniwersytecie Humboldta, czego owocem są coroczne wyjazdy studentów germanistyki lubelskiej na miesięczny pobyt w Berlinie, gdzie mają możliwość podnoszenia sprawności językowej.

W ostatniej chwili doszła nas wiadomość, że doc. dr hab. Frank Wagner otrzymał tytuł profesora. W imieniu pracowników Zakładu i studentów filologii germańskiej składamy serdeczne gratulacje.

Zegnamy tą krótką notatką dr Edith Wagner i prof. dr hab. Franka Wagnera oraz dziękujemy im za współpracę i oddanie, witamy natomiast naszych gości z NRD mgr Sabinę Kaufmann i dr. Ulricha Kaufmanna, życząc im pełnych sukcesów dydaktycznych.

Jerzy Brzeziński

Sylwetki profesorów

Prof. dr hab. Jarosław OŚCIK

Fizykochemia powierzchni stanowi rozległą dziedzinę wiedzy, której znaczenie wzrasta nieprzerwanie od dziesiątków lat. Zjawiska powierzchniowe zachodzące na granicy rozdziału ciała stałego od cieczy stanowią grupę zagadnień istotnych nie tylko z poznawczego punktu widzenia, ale także są one niezmiernie ważne dla praktyki. Z procesami tymi, a w szczególności z procesami adsorpcji spotykamy się w życiu codziennym, na ogół nie zdając sobie z nich sprawy.

Badaniem teoretycznych podstaw tych procesów zajmuje się od szeregu lat prof. dr hab. Jarosław Ościak. Prowadząc badania w tej dziedzinie, wniósł prof. J. Ościak trwały wkład do głębszego poznania zjawisk leżących u podstaw szeregu procesów realizowanych w nowoczesnej technologii chemicznej, a szczególnie procesów doprowadzających do otrzymania substancji chemicznych o wysokich czystościach. Profesor jest autorem licznych prac badawczych i opracowań patentowych, co stawia go w gronie uczonych o ustalonej w świecie renomie.

Prof. J. Ościak jest wychowankiem naszej Uczelni. Należy do tej nielicznej grupy pracowników Uniwersytetu, którzy przyszedli w jego mury w mundurach żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego, sami ucząc się, podjęli równocześnie trud uczenia młodszych od siebie kolegów. Był prof. Ościak oficerem II Armii Wojska Polskiego, w której szeregach walczył w końcowej fazie walk na froncie podczas II wojny światowej. Czynnym uczestniczył jako żołnierz w utrwalaniu władzy ludowej w kraju.

Jeszcze jako student podejmuje Profesor pracę na Uczelni. Badania naukowe rozpoczyna pod kierunkiem prof. A. Waksmundzkiego i pod jego kierunkiem kształtuje swoje zainteresowania badawcze. Prof. A. Waksmundzki jest promotorem pracy magisterskiej i doktorskiej, opiekunem dalszych poczynań naukowych — doradcą, konsultantem i przyjaciele.

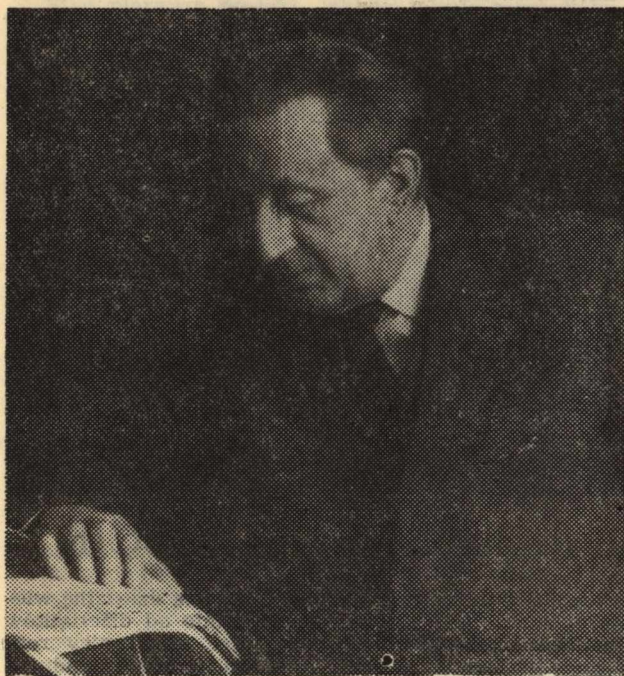
A oto jak przebiegała kariera naukowa prof. J. Ościaka. Stopień magistra chemii uzyskał w roku 1950, doktoryzował się w roku 1954. Pracę habilitacyjną wykonał w roku 1961, uzyskując jednocześnie tytuł naukowy docenta. Rada Państwa powołała Go na stanowisko profesora nadzwyczajnego w roku 1969, a profesorem zwyczajnym został prof. Ościak w roku 1976.

Od roku 1962 zasiada prof. Ościak nieprzerwanie we władzach Uczelni, pełniąc szereg odpowiedzialnych i zaszczytnych funkcji, prodziekana a następnie dziekana Wydziału Mat.-Fiz.-Chem. Od roku 1970 piastuje funkcję Dyrektora Instytutu Chemii, którego jest organizatorem.

Sferą zainteresowań Profesora, jak wspominałem, są procesy adsorpcji, a w szczególności teoretyczne podstawy adsorpcji z tzw. układów wieloskładnikowych. Prowadząc swoje badania naukowe, podał prof. Ościak ogólne równania ilościowo opisujące ten proces oraz teoretyczne podstawy mechanizmu zjawiska. Prace Profesora w tej dziedzinie znalazły szeroki oddźwięk i uznanie w literaturze światowej, dając mu miejsce w gronie specjalistów z tej dziedziny.

Profesor utrzymuje ścisłe kontakty naukowe ze specjalistami tej klasy co prof. Kisielów i prof. Dubinin ze Związku Radzieckiego, czy prof. Everett z Anglii. Jednocześnie jest Profesorem wychowawcą młodszych pokoleń naukowców. Jego dwaj najbliżsi współpracownicy uzyskali stopnie doktorów habilitowanych.

TADEUSZ SMÓLKA NIE ŻYJE

W dniu 4 lipca 1978 r. zakończył swoje pracowite życie emerytowany Dyrektor Biblioteki Głównej UMCS starszy kustosz dyplomowany mgr Tadeusz Smółka. Należał do ludzi, których przeznaczeniem była niestrudzona praca i pasja społeczna.

Urodził się 15 VIII 1903 r. w Bochni koło Krakowa w rodzinie nauczycielskiej. Tam też ukończył z wynikiem celującym gimnazjum klasyczne. W latach 1922—1927 odbył studia matematyczne na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Już w tym czasie ujawniły się Jego zainteresowania wiedzą ogólną. Oprócz przedmiotów kierunkowych, uczęszczał na wykłady o profilu humanistycznym, a także brał udział w seminarium prof. dr. Ludwika Birkenmajera na temat „Dzieje umiejętności ścisłych”. W czasie studiów krystalizował się Jego światopogląd i kształtowała postawa ideowa, której pozostał wierny przez całe życie. Jako student działał w Związku Niezależnej Młodzieży Socjalistycznej „Życie”, w Komunistycznym Związku Młodych, a następnie w Komunistycznej Partii Polski, redagując periodyk „Nowiny”.

Zaangażowanie i działalność polityczna spowodowały, że przez okres 10 lat nie mógł otrzymać pracy w szkolnictwie państwowym. Zatrudnił się więc w średnich szkołach prywatnych na terenie Rozwadowa i Zamościa, gdzie dał się poznać jako utalentowany pedagog i znakomity dydaktyk, reprezentujący głęboką wiedzę i dużą kulturę, cieszący się powszechnym szacunkiem i uznaniem. Dopiero w roku 1937 otrzymał stały etat nauczyciela matematyki w Państwowym Gimnazjum i Liceum w Zamościu, gdzie pracował do wybuchu wojny. Był aktywnym członkiem ZNP, brał udział w lewicowym ruchu nauczycieli.

W okresie okupacji prowadził tajne nauczanie na terenie Zamościa i Bochni. Po wyzwoleniu Bochni w styczniu 1945 roku stanął do pracy w Państwowym Gimnazjum i Liceum. W tym też roku przybył do Lublina, gdzie został pracownikiem Kuratorium Okręgu Szkolnego Lubelskiego, zajmując kolejno stanowiska: wizytatora szkół średnich, nauczelnika wydziału szkół średnich, a następnie zastępcy kierownika Wydziału Oświaty Prezydium WRN.

Z dniem 1 XI 1952 r. przeszedł do pracy w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej na stanowisku kustosa biblioteki, a w roku następnym otrzymał nominację ministra Szkolnictwa Wyższego na jej dyrektora. Odtąd na lat 18 związał się z Uczelnią, zostając z czasem również członkiem Senatu Akademickiego.

Szczególne zasługi położył tworząc warsztat pracy naukowo-dydaktycznej w postaci właściwie zorganizowanej i podniesionej do należytej rangi biblioteki uniwersyteckiej. Lata pięćdziesiąte, kiedy rozpoczynał pracę w bibliotece, to lata bardzo trudne dla całej uczelni. Biblioteka była wówczas małą, niewiele znaczącą placówką uniwersytecką, lecz pełen optymizmu, energii i zapału do pracy dyrektor, nie zrażał się sytuacją. Umiał pokonywać trudności, które piętrzyły się na każdym odcinku pracy. Będąc z zamiłowania humanistą i miłośnikiem książki, przy swojej rozległej i głębokiej wiedzy, z dużym zapałem prowadził politykę gromadzenia zbiorów, odpowiadającą aktualnym i przyszłym

potrzebom rozwijającej się uczelni. Wystarał się o egzemplarz obowiązkowy, zapewniający bibliotece całą bieżącą krajową produkcję wydawniczą, zorganizował zbiory specjalne, przez co księgozbiór przybrał charakter uniwersalny. Zmodernizował i rozbudował warsztat pracy bibliotecznej.

Znajomość życia społecznego i umiejętność patrzenia w przyszłość bibliotekarstwa polskiego sprawiły, że Biblioteka UMCS, jako jedna z pierwszych wśród bibliotek naukowych w kraju, już w roku 1957 rozpoczęła organizowanie pracowni mikrofilmowej, która z biegiem lat stała się placówką niezbędną dla uczelni.

Swój autorytet i duży talent pedagogiczny wykorzystał Tadeusz Smółka dla stworzenia w bibliotece ofiarnej pracującego zespołu, dla którego sam był wzorem. Wszczepił entuzjazm do pracy i umiłowanie zawodu. Dbał o należyte przygotowanie kadry bibliotecznej oraz stałe podnoszenie jej kwalifikacji zawodowych, tak potrzebnych do realizacji zadań stojących przed każdą biblioteką szkoły wyższej. Inicjował i popierał wszelkie poczynania naukowe i wydawnicze oraz sam angażował się do wielu prac, czego wyrazem jest 31 publikacji i prac redakcyjnych.

Najwięcej wysiłku włożył Dyrektor w sprawę budowy gmachu bibliotecznego, który był przedmiotem Jego szczególnej troski od początku pracy, a dziś jest trwałym Jego pomnikiem.

Dyrektor Tadeusz Smółka brał również czynny udział w życiu bibliotek krajowych. W roku 1955 był członkiem Komisji Egzaminacyjnej Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego dla Bibliotekarzy, w latach 1955—1966 członkiem Komisji do Spraw Bibliotek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego, w okresie 1958—1970 członkiem Rady Redakcyjnej „Roczników Bibliotecznych”, działał w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich. Na podstawie złożonego wcześniej egzaminu bibliotekarskiego, w roku 1962, otrzymał stopień kustosa dyplomowanego, a w 1967 — starszego kustosa dyplomowanego.

Równoległe z pracą zawodową prowadził działalność społeczno-polityczną, rozpoczętą przed wojną. W roku 1917 wstąpił do PPR, a następnie PZPR. Z pasją oddawał się pracy propagandowej w Wojewódzkim Ośrodku Pracy Partyjnej, brał czynny udział w licznych komisjach szkolenia ideologicznego dla nauczycieli i pracowników naukowo-dydaktycznych uczelni. W latach 1952—1956 był wykładowcą podstaw marksizmu-leninizmu na UMCS i WSR, prelegentem KW PZPR oraz Stowarzyszenia Ateistów i Wolnościścieli. Przez dwie kadencje był członkiem KU PZPR.

Za swoje wielkie zasługi na polu pracy zawodowej i społeczno-politycznej Dyrektor Tadeusz Smółka otrzymał wiele odznaczeń państwowych i uczelnianych, m. in.: Krzyże Kawalerski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Medal XXX-lecia PRL, odznakę „Za Zasługi dla Lubelszczyzny”, Medal UMCS „Nauka w Służbie Ludu”.

W roku 1970 przeszedł na emeryturę, ale w dalszym ciągu interesował się biblioteką, z którą był przez wiele lat aktywnie związany. Cieszył się jej rozwojem i osiąganymi sukcesami. Jego inspiracje żyły nadal w gronie bibliotekarzy, których wychował.

W dniu 6 lipca 1978 r. środowisko uniwersyteckie i pracownicy Biblioteki z wielkim smutkiem pożegnali swojego wielce zasłużonego Dyrektora, człowieka wielkiego charakteru, prawego i szlachetnego, o ogromnej dobroci i życzliwości, cieszącego się powszechnym szacunkiem i uznaniem.

W pamięci pozostanie na zawsze nie tylko jako wspaniały przełożony, lecz także jako wielki przyjaciel i nauczyciel.

Maria Wilczyńska

Sylwetki profesorów

c.d. ze str. 5

Wykłady Profesora cieszą się wśród studentów ustaloną renomą, czego wyrazem jest nadanie mu (nie po raz pierwszy zresztą) tytułu *homodidacticus* w ogólnym plebiscycie studentów na najlepszego wykładowcę. Jest też profesor Ościk promotorem kilkudziesięciu prac magisterskich. Jako specjalista z dziedziny procesów sorpcyjnych prof. Ościk jest autorem monografii, która doczekała się nie tylko wznawienia wydawniczego, ale jest także tłumaczona na język angielski i będzie wydana przez znaną firmę wydawniczą Hoodwod.

Prof. Ościk jest długoletnim i zasłużonym członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. W organizacji partyjnej pełnił wielokrotnie trudne i zaszczytne funkcje.

Profesor jest cenionym i lubianym przez młodzież wykładowcą, człowiekiem powszechnie szanowanym. Kreśląc Jego sylwetkę, nie można pominąć bezpośredniości Profesora w kontaktach z ludźmi i koleżeństwa.

Jerzy Szczypa

KRONIKA

Studenckie Koło Naukowe działające przy Zakładzie Archeologii UMCS było organizatorem VII Międzynarodowej Sesji Studentów Archeologii, poświęconej kontaktom interkulturowym w Europie Środkowej w pradziejach i we wczesnym Średniowieczu. Obrady sesji odbywały się w Werbkowicach. Referat inauguracyjny na temat przeszłości Ziemi Hrubieszowskiej wygłosiła studentka UMCS Jolanta Michalak. W sesji poza władzami gminy i Cukrowni Werbkowice udział wzięli: wicewojewoda zamojski mgr Marian Ozimek, sekretarz KW PZPR w Zamościu Barbara Lecyk, prorektor UMCS doc. dr hab. Kazimierz Sykut. Obrady sesji trwały trzy dni — od 18 do 20 kwietnia; kilkudziesięciu referatom przysłuchiwało się ponad 100 uczestników sesji. Byli wśród nich studenci z Czechosłowacji, Francji, Węgier, Rumunii oraz Wielkiej Brytanii. Jury nagrodiło 10 wystąpień, dwie z nagród przypadły studentom UMCS. Sesji towarzyszyła prawdziwie studencka serdeczna atmosfera. Organizatorzy przygotowali m. in. bardzo ciekawą ekspozycję ekslibrisu archeologicznego i kiermasz książki archeologicznej.

W dniu 20 kwietnia 1978 r. w gmachu rektoratu UMCS w obecności rektora i prorektorów uczelni, przedstawiciele KZ PZPR i dziekanów Wydziału Humanistycznego, Prawa i Administracji oraz Kierownika Wydziału Nauki i Oświaty KW PZPR w Lublinie mgr. Tadeusza Kąckiego odbyła się uroczystość wręczenia nagród sekretarza naukowego PAN najlepszym studentom UMCS. W tym roku Wydział I nauk społecznych przyznał aż siedem nagród studentom naszej uczelni. Pięć nagród im. Wacława Borowego otrzymali: Urszula Majer (IV r. filologii polskiej), Ryszard Montusewicz (IV r. fil. polskiej), Zdzisław Korzeb (IV r. fil. polskiej), Stanisław Barć (IV r. fil. polskiej) i Alina Lewicka (IV r. fil. polskiej). Nagrodę im. Stanisława Herbsta otrzymała Elżbieta Sawa (IV r. historii), a nagrodę im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego — Ewa Skrzydło (III r. prawa). Trzy instytuty PAN: Badań Literackich, Języka Polskiego, Państwa i Prawa oraz Historii — wyraziły gotowość podjęcia opieki naukowej nad nagrodzonymi studentami.

W dniach od 27 do 29 kwietnia 1978 r. obradowali w Puławach uczestnicy III Sympozjum Nauk Dających Poznać Źródła Historyczne. W tym roku Sympozjum poświęcone było insygniom, znakom i oznakom. Organizatorem spotkania historyków byli pracownicy UMCS i UW. Referat wprowadzający wygłosił dr Tadeusz Zgółka z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, na temat metodologiczno-teoretycznego poznania: insygniów, znaków i oznak. Pracownicy UMCS przygotowali na sympozjum następujące referaty: doc. dr hab. Józef Szymański — „Wpływ miniaturstwa późnośredniowiecznego na systematykę polskiej heraldyki rycerskiej”, doc. dr hab. Zygmunt Mańkowski — „Znaki i oznaki w polskim ruchu oporu”, dr Barbara Trelińska — „Semazjologiczne aspekty polskiego pisma epigraficznego”, dr Wojciech Witkowski — „Symbolika sali trybunału lubelskiego”, dr Józef Marszałek i dr Mieczysław Wieliczko — „Znaki i oznaki w obozach i więzieniach hitlerowskich”.

W dniach od 10 do 16 kwietnia 1978 r. Zespół Tańca Ludowego UMCS obchodził srebrny jubileusz. Protektorat nad obchodami jubileuszu objął I sekretarz KW PZPR w Lublinie Władysław Kruk. Podczas uroczystości jubileuszowych członkowie zespołów prowadzonych przez wychowanków mgra Stanisława Leszczyńskiego zaprezentowali się szerokiej publiczności organizując koncerty: „Z piosenką idźmy w taniec”, „Koncert poświęcony przyjaźni narodów”, „Srebrne wesele” i polonijny koncert „Tobie Ojczyzno”. Podczas uroczystości założycielowi zespołu, długoletniemu kierownikowi, S. Leszczyńskiemu Rada Państwa przyznała Krzyż Oficerski Order Odrodzenia Polski, a długoletniemu kostiumolowowi mgr Janinie Leszczyńskiej — Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski.

W dniu 19 maja 1978 r. odbyło się, zorganizowane z inicjatywy Wojewódzkiej Rady Młodych Pracowników Nauki SZSP i Podyplomowego Studium Kształcenia Ideologiczno-Pedagogicznego, spotkanie młodych pracowników nauki czterech uczelni naszego miasta. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele władz uczelni lubelskich, przedstawiciele komitetów uczelnianych PZPR, przedstawiciele KW PZPR w Lublinie.

Perspektywy rozwoju ośrodka naukowego w naszym mieście przedstawił rektor UMCS prof. dr hab. W. Skrzydło. Rolę i zadania młodych pracowników nauki w tworzeniu so-

cialistycznej szkoły wyższej omówił wiceprzewodniczący Ogólnopolskiej Rady Młodych Pracowników Nauki, Bogdan Liberacki. W dyskusji głos zabierali przewodniczący kół MPN lubelskich uczelni, dzieląc się z zebranymi problemami codziennej pracy. Przedstawili także główne kierunki pracy, zamierzenia i plany na najbliższy okres. Na zakończenie spotkania odbyło się uroczyste wręczenie dyplomów pierwszym absolwentom Podyplomowego Studium Kształcenia Ideologiczno-Pedagogicznego.

W dniach od 15 do 23 maja 1978 r. staraniem pracowników Instytutów Wychowania Artystycznego zorganizowana została po raz drugi Uniwersytecka Wiosna Plastyczna 78. W tym roku zaprezentowane zostały mieszkańcom Lublina prace studentów UMCS oraz Uniwersytetu Śląskiego. Goście ze Śląska wystawiali swoje prace w lubelskim MPIK-u przy ul. Krak. Przedmieście 20, prace studentów i pracowników IWA UMCS prezentowane były w salach: klubu TPPR „Masa”, w Bibliotece Głównej UMCS, w gmachu Nowej Chemii, Chatce Żaka, w Klubie MPIK przy ul. Grażyny 7, w Klubie Osiedlowym przy ul. Marii Koryzonowej. W Galerii „Kont” w DS przy ul. Zana 11 eksponowano wystawę „Strefa Wizualno-Znakowa”.

Od 22 do 24 maja 1978 r. organizowany był po raz drugi Lubelski Festiwal Chórów. W tym roku w festiwalu wzięły udział zespoły: Chór Akademicki UMCS, Chóry Wyższych Szkół Pedagogicznych z Kielc i Częstochowy oraz dwa zespoły Chóralne Filii Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie. Koncerty Festiwalu odbywały się w Chatce Żaka. Na zakończenie Festiwalu, 24 maja, wszystkie zespoły wykonały w Filharmonii Lubelskiej swoje najlepsze utwory.

W dniu 27 kwietnia obchodzili swoje roczne święto towarzysze sztuki drukarskiej, zatrudnieni w Zakładzie Poligrafii UMCS. W spotkaniu udział wzięli rektor i prorektor UMCS, dyrektorzy administracyjni, przedstawiciele organizacji partyjnych i związkowych. W imieniu Senatu i wszystkich pracowników Uczelni serdeczne życzenia i podziękowania za ofiarną pracę przekazał uniwersyteckim drukarzem rektor UMCS prof. dr hab. Wiesław Skrzydło. Podczas spotkania wielu pracowników drukarni otrzymało z okazji swojego święta nagrody pieniężne, dwójgu z nich — Kazimierze Trzaskowskiej i Edwardowi Rakowskiemu wręczony został Medal UMCS „Nauka w Służbie Ludu”.

W lipcu ogłoszone zostały wyniki XIII Ogólnopolskiego Konkursu im. Aleksandra Zawadzkiego za najlepsze prace habilitacyjne, doktorskie i magisterskie poświęcone narodowi polskiemu w latach okupacji, walk narodowowyzwoleńczych, powstania i utrwalaenia władzy ludowej i rewolucji socjalistycznej. Dwie równorzędne nagrody w tym konkursie przypadły mgr. Janowi Puchaczowi za pracę *Rajd grupy operacyjnej GL im. Tadeusza Kościuszki na Zamojszczyźnie. Luty—czerwiec 1943*, promotorem był doc. dr hab. Zygmunt Mańkowski; oraz Ryszardowi Gicewiczowi za pracę *Hitlerowskie obozy w Poniatowej 1941—1943* pisanej pod kierunkiem dr. Józefa Marszałka. Dwie nagrody trzecie otrzymali: mgr Andrzej Borys, autor pracy *Stosunki międzyorganizacyjne w podziemiu antyhitlerowskim w powiecie krasnostawskim 1939—1943* i mgr Ryszard Lasota za pracę *Walka o utrwalaenie władzy ludowej w powiecie łukowskim 1944—1947*. Promotorem obu prac magisterskich był doc. dr hab. Z. Mańkowski. W konkursie wyróżniona została ponadto praca mgr Ireny Kuśmierczyk *Szkolnictwo ponadpodstawowe w powiecie łukowskim 1944—1975*, której promotorem był dr Mieczysław Wieliczko.

W ogólnopolskim konkursie na najlepsze prace doktorskie dotyczące problematyki radzieckiej trzecia nagroda przypadła dr Halinie Opolskiej, z Międzyuczelnianego Instytutu Nauk Politycznych, która jest autorką pracy *Ewolucja naczelnych organów władzy państwowej w ZSRR*. Praca ta powstała pod kierunkiem doc. dr. hab. Jana Ziemińskiego.

Także w lipcu zakończona została X edycja Ogólnopolskiego Konkursu „Młoda myśl dla kraju”. Komitet organizacyjny konkursu zakwalifikował do eliminacji centralnych 185 prac dyplomowych, które oceniono w czterech sekcjach i kilkunastu pionach. W sekcji II — nauk ekonomicznych, społecznych i humanistycznych nagrodzono 17 prac, przy czym trzy główne nagrody przypadły młodemu pracownikom naukowym z Instytutu Filologii Angielskiej.

Nagrodę I stopnia otrzymał Bogdan Szymanek za pracę *It subject in View of Current Linguistic Theory and Comparative Evidence*, promotorem pracy był doc. dr Walerian Świeczkowski.

Nagroda II stopnia przypadła Jerzemu Kutnikowi za pracę *Imagination Against Death, Kurt Vonnegut, Jr. Fiction*, pisaną pod kierunkiem dr. Franciszka Liry.

Nagrodę III stopnia otrzymał Wiktor Gonat autor pracy *Segmental Deletions in English and Polish*, praca ta powstała pod kierunkiem doc. dr. W. Świeczkowskiego.

Od 2 do 26 sierpnia czynna była Letnia Szkoła Języka i Kultury Polskiej dla Cudzoziemców. Zajęciami kierował z ramienia Instytutu Filologii Polskiej (organizatora szkoły) dr Jan Mazur. Kurs dla 48 słuchaczy z 13 krajów obejmował zajęcia dydaktyczne i specjalnie przygotowane wycieczki. Dla uczestników przygotowano wykłady prowadzone przez pracowników naukowych UMCS dotyczące kultury, literatury, socjologii, sztuki, spraw polityczno-ekonomicznych naszego kraju.

Zagraniczni goście podczas pożegnalnego spotkania w dniu 26 sierpnia pozytywnie ocenili przygotowany program — wycieczki, spotkania i projekcje filmowe. Na zakończenie kursu uczestnicy otrzymali specjalnie przygotowane dyplomy, drobne upominki związane z naszą Uczelnią i miastem. Większość z nich zapowiedziała swój ponowny przyjazd na zajęcia w przyszłym roku.

W okresie od 4 do 12 września odbywał się Ogólnopolski Kurs Szkoleniowy poświęcony dyplomowanej chromatografii cieczowej Progress IHPLC. Organizatorami konferencji byli: PAN, Scientific Exchange Agreement oraz Zakład Chemii Fizycznej UMCS z jego kierownikiem prof. dr. hab. Andrzejem Waksmundzkiem. Do udziału w obradach kursu zaproszeni zostali m. in. prof. dr G. Guliochon (sekretarz SEA, organizacji, której celem jest rozwijanie współpracy między krajami Europy Zachodniej a krajami socjalistycznymi w zakresie badań nad chromatografią), prof. dr I. F. K. Huber z uniwersytetu wiedeńskiego, prof. dr K. Unger z Uniwersytetu Melz, prof. dr H. Poppie z uniwersytetu w Amsterdamie. Uczestniczyli także naukowcy ze Szwecji i z Węgier, z którymi Zakład Chemii Fizycznej utrzymuje od lat ożywione kontakty naukowe.

W dniach od 5 do 8 września br. odbyła się trzecia już polsko-wiedeńska konferencja naukowa, która tym razem poświęcona jest prawom człowieka w prawie państwowym i administracyjnym. Obrady odbywały się w Łańcucie, wystąpienia na temat konferencji przygotowali prof. dr hab. Andrzej Burda i prof. dr hab. Wiesław Skrzydło: *Prawo do wykształcenia*; doc. dr hab. Kazimierz Sand i dr Stanisław Strachowski: *Konstytucyjne prawo obywateli do ochrony środowiska i jego realizacja w Polsce*; doc. dr hab. Jan Ziemiński: *Podstawowe wolności osobiste i polityczne obywateli w PRL*.

Pracownicy naukowemu uniwersytetu wiedeńskiego przygotowali następujące referaty: prof. dr Erwin Melihar: *Polityczne, osobiste i inne wolności*; prof. dr Theo Ohlinger: *Podstawowe prawa społeczne*; prof. dr Robert Wolter: *Koncepcja praw obywatelskich w Austrii*. W konferencji wzięli udział także naukowcy z Instytutu Państwa i Prawa PAN.

„Zdobyliśmy drugą nagrodę, łączymy pozdrowienia” — telegram takiej treści nadszedł do rektora UMCS z Włoch. Nadany został przez członków Chóru Akademickiego UMCS, którzy brali udział w Międzynarodowym Festiwalu Chórów w Gorycji (północne Włochy). Uczelniany Chór startował tam w konkurencji chórów mieszanych i żeńskich w repertuarze polifonicznym i folklorystycznym. Juri konkursu oceniło trzy utwory wykonane przez poszczególne chóry: jeden obowiązkowy i dwa dowolne.

Od 9 do 15 września przebywała w naszym mieście Dziecięca i Młodzieżowa Orkiestra Szkolna z Delft (Holandia). Jest to pierwsza wizyta gości holenderskich w naszym kraju, którzy przebywając na Lubelszczyźnie wystąpią z cyklem koncertów w Nałęczowie i Lublinie; zaprezentują się także publiczności Stalowej Woli.

Długoletnim kierownikiem i dyrygentem 50-osobowego zespołu jest prof. dr Pierre van Hauwe, twórcą znanej na Zachodzie Europy oryginalnej metody nauczania muzyki w szkole stopnia podstawowego i średniego. Prowadzi on wykłady i seminaria m. in. w Meksyku, Algierii, Salzburgu.

W dniu 11 września prof. Hauwe i delegacja Zespołu przyjęły władze UMCS — I z-ca rektora prof. dr R. Orłowski i prorektor doc. dr Z. Ilczuk. Tematem spotkania były m. in. informacje o historii i dorobku UMCS, główne kierunki badań naukowych, działalność studenckich zespołów artystycznych. Gośćmi z Holandii opiekują się pracownicy Instytutu Wychowania Artystycznego, szczególnie zainteresowani metodą i dorobkiem prof. Hauwe w związku z reformą naszej szkoły podstawowej i wprowadzeniem do programu przedmiotu wychowania muzycznego.

Tradycją szkoły w Delft są organizowane rokrocznie kursy szkoleniowe dla około 300 nauczycieli i muzyków z całego świata. W tym roku do udziału w zajęciach zaproszeni zostali członkowie Uniwersyteckiej Orkiestry Kameralnej UMCS.

W dniach od 11 do 14 września odbywał się w Portoroz (Jugosławia) III Międzynarodowe Sympozjum poświęcone pszczololecznictwu. Przy tej okazji zorganizowany został — przez Słoweńskie Towarzystwo Miłośników Eklibrisu i firmę Medex (zajmującą się skupem i przerobem miodu) — Konkurs na grafikę o tematyce pszczelarskiej, na który wpłynęło 92 prace z 13 krajów. Drugą nagrodę zdobył nasz redakcyjny kolega dr Zbigniew Józwik. Przez wrzesień i październik w 5 miastach słoweńskich eksponowana była po dwa tygodnie indywidualna wystawa Jego eklibrisów.

Dnia 15 września gościł w UMCS ambasador Republiki Francuskiej Serge Boidevaix. Podczas spotkania z Rektorem UMCS omówione zostały dotychczasowe związki naszej Uczelni z uniwersytetami francuskimi, dyskutowano możliwość nawiązania stałej współpracy z Uniwersytetem w Grenoble lub St. Etienne. Ambasador Francji wraz z towarzyszącymi mu osobami odwiedził Zakład Filologii Romańskiej UMCS. Podczas spotkania z pracownikami i studentami zapoznał się z głównymi kierunkami badań oraz procesem dydaktycznym prowadzonym w tym Zakładzie.

W ostatnią sobotę września z udziałem władz uczelni odbyła się w UMCS uroczystość pożegnania dwóch pracowników naukowych kończących pracę. Byli to: długoletni kierownik Zakładu Prawa Cywilnego i Postępowania Cywilnego prof. dr Aleksander Kunicki oraz starszy wykładowca, kierownik Studium Nauki Języków Obcych mgr Janina Swiderska. I Z-ca Rektora prof. dr hab. R. Orłowski w serdecznych słowach podziękował za długoletnią wzorową pracę, za prowadzone badania naukowe, za kształcenie licznych rzesz młodych prawników (tak się bowiem składa, że zarówno prof. Kunicki, jak i mgr Swiderska pracowali na Wydziale Prawa).

Uchwałą Senatu z 22 IX Jubilatowi wręczone zostały najwyższe odznaczenia uczelni — medale „Nauka w Służbie Ludu” oraz specjalnie przygotowane listy gratulacyjne. Prof. A. Kunicki otrzymał ponadto podziękowania z Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki od prof. dr. hab. J. Górskiego.

Od piątku 29 września przebywała z wizytą w naszej Uczelni delegacja włoskiego miasta San Severino Marche. Na czele ośmioosobowej delegacji stał sekretarz Rady Miejskiej Giorgio Traversi, a w jej składzie znalazł się m. in. Giovanni Hoffman (Polak z pochodzenia) przewodniczący Stowarzyszenia Rodzin Polskich w środkowych Włoszech. Delegacja podczas spotkania z władzami Uczelni i Wydziału Prawa przekazała rektorowi UMCS prof. dr. hab. W. Skrzydło Złoty Medal Miasta San Severino za zasługi w umacnianiu przyjaźni polsko-włoskiej. Przekazany został także zbiór publikacji poświęcony historii i geografii tego miasta, który trafi do Biblioteki i Archiwum UMCS.

Na Wydziale Prawa i Administracji UMCS przebywała także szesnastoosobowa delegacja pracowników naukowych z Uniwersytetu w Modenie. Są to przedstawiciele nauk prawnych, matematyczno-fizycznych, biologii i medycyny. W skład delegacji wchodzi m. in. prof. dr Gustavo Vingnocchi, który przed 12 laty, jako rektor Uniwersytetu Modenckiego, podpisywał umowę o współpracy z UMCS. Prof. G. Vignocchi, specjalista z zakresu prawa administracyjnego, interesuje się związkami polskiego prawa administracyjnego z gospodarką narodową.

W planie pobytu delegacji naukowców włoskich w UMCS przewidziano m. in. spotkania z władzami UMCS i rozmowy z dziekanami Wydziału Prawa i Administracji, które sprezydują i wytyczą nowe kierunki współpracy między uczelniami. Zaplanowano także wygłoszenie dwóch wykładów dla pracowników i studentów Wydziału Prawa i Administracji. Goście włoscy odbędą wycieczki do Puław, Kazimierza i Nałęczowa oraz do Zamościa. Podczas spotkania z wojewodą zamojskim dr. Stanisławem Juraszkiem przedstawiono gościom włoskim główne zasady i kierunki działalności naszej administracji terenowej.

W ramach trwającej od roku 1976 wymiany między naszą Uczelnią a Lock Haven State College przyjechali 25 września br. na czteromiesięczny pobyt pracownicy naukowemu amerykańskiej uczelni: dr Charles Hayes i dr Irene Michel oraz dwoje studentów Rosemary Ekberg i Gary P. Machak.

Pierwszy tydzień pobytu w Lublinie goście amerykańscy przeznaczyli na zwiedzanie miasta, dzielnicy akademickiej i Uniwersytetu, 2 października wzięli udział w uroczystej inauguracji nowego roku akademickiego. Od 3 X br. przystąpili do zorganizowanych z myślą o nich zajęć: nauki języka polskiego oraz wiadomości z historii i kultury polskiej. Dla studentów przygotowany został także indywidualny program ćwiczeń i wykładów — R. Ekberg studiować będzie w Instytucie Pedagogiki, G. P. Machak zaś w Międzyuczelnianym Instytucie Filozofii i Socjologii. Dr I. Michel prowadzić będzie zajęcia w Instytucie Wychowania Artystycznego oraz seminarium w Instytucie Historii i Teorii Państwa i Prawa, zaś dr Ch. Hayes — w Instytucie Filologii Angielskiej.

We wrześniu odbyła się w UMCS niecodzienna uroczystość. Tradycyjnie już władze Uczelni spotkały się z pracownikami, którzy przepracowali w UMCS nieprzerwanie 25 i 30 lat. „Srebrne Wesele” pracy obchodziła Jadwiga Mazurek zatrudniona w administracji Wydziału Pedagogiki i Psychologii oraz dr Janusz Matusewicz z Instytutu Chemii. Długim stażem 30-lecia pracy szczerą się prof. dr Jarosław Ościak oraz doc. dr Anna Barcicka. Prof. dr Jarosław Ościak jest absolwentem UMCS i dyrektorem Instytutu Chemii, zaś doc. dr Anna Barcicka pracuje jako kierownik Zakładu Krystalografii.

Serdeczne gratulacje wraz z listami pochwalnymi przekazał jubilatowi rektor UMCS prof. dr hab. Wiesław Skrzydło. Podczas spotkania wyróżnieni pracownicy dziailili się wrażeniami ze swojej pracy w naszej Uczelni, wskazując na jej dynamiczny rozwój. Z zainteresowaniem też wysłuchali informacji rektora o perspektywach rozwojowych UMCS.

W ostatnich dniach września br. grupa studentek archeologii UMCS wraz z doc. dr. Janem Gurbą wyjechała na zaproszenie doc. dr. Jona S. Winokura z kamienieckiego Zakładu Archeologii. Studentki uczestniczyły w polsko-radzieckim sympozjum archeologicznym poświęconym plemionom wczesnosłowiańskim i Rusi Kijowskiej. Na sympozjum przygotowano referaty — Anna Zakościelna: *Najnowsze polskie badania nad Grodami Czerwieńskimi*, Małgorzata Szewczyk: *Wczesnośredniowieczne zabytki sakralne z terenu Wyżyny Lubelskiej* i Barbara Bargiel: *Zachodnia granica kultury zarubinieckiej i czernichowskiej*.

Tegoroczne wakacje upływały młodym archeologom nie tylko pod znakiem wypoczynku. Siedmioosobowa grupa studentów i pracowników Zakładu Archeologii UMCS powróciła w połowie września z Wielkiej Brytanii, gdzie uczestniczyli w wykopaliskach prowadzonych w Hrabstwie Dorset (północno-zachodnia Anglia). Badaniom przewodniczył prof. dr Roger Mercen z uniwersytetu w Edyngurgu.

Lubelscy studenci pracowali wraz z angielskimi kolegami przy obiekcie sakralnej kultury neolitycznej. Na obiekt ten składają się m. in. trzy fosy drążone w skałę, gdzie znalezione zostały szczątki pochówków ludzkich, poroża jeleni oraz narzędzia krzemienne.

Nasi studenci podczas pobytu w Wielkiej Brytanii przyjmowani byli bardzo serdecznie. W każdą niedzielę gospodarze organizowali wycieczki do okolicznych najciekawszych stanowisk archeologicznych: Stol Hange (znajduje się tu sanktuarium z okresu neolitu, Dorchester, największe w Anglii grodzisko z okresu rzymskiego). W programie nie zabrakło wycieczki do Londynu i odwiedzenia British Museum.

Wyjazd do Wielkiej Brytanii nie był jedynym wyjazdem zagranicznym młodych archeologów. W okresie wakacyjnym pracowali oni w Macedonii (Jugosławia), w okolicach Poczdamu (NRD) oraz w Bułgarii.

Uczestnicy inauguracji roku akademickiego 1978/1979 byli świadkami uroczystego wręczenia dyplomu ukończenia studiów w UMCS z numerem 25 000. Dyplom ten otrzymał absolwent filologii polskiej Wydziału Humanistycznego mgr Stanisław Barć. Ukończył on studia ze średnią ocen 4,97, nagradzany wcześniej takimi wyróżnieniami, jak nagroda sekretarza I Wydziału PAN, nagroda w konkursie kopernikańskim. Mgr Barć był także działaczem społecznym — członkiem, a później przewodniczącym Komisji Ekonomicznej SZSP na Wydziale Humanistycznym. Po ukończeniu studiów podjął pracę w Międzyuczelnianym Instytucie Nauk Politycznych.

Podajemy cyfry, które ilustrują dynamiczny rozwój poszczególnych wydziałów, a dotyczą absolwentów UMCS od chwili powstania Uczelni do 30 września 1978 roku: Wydział Lekarski 248, Wydział Farmacji 24, Rolny 571, Weterynaryjny 662, Zootechniczny 129, Matematyczno-Przyrodniczy 763, Prawa i Administracji 6721, Mat.-Fiz.-Chem. 3820, Biologii i Nauk o Ziemi 3260, Humanistyczny 4513, Ekonomiczny 2735, Pedagogiczny 2104, Filia w Rzeszowie 2080.

Dnia 2 października br. zainaugurowała swoją działalność stała galeria prac absolwentów, studentów i pracowników Instytutu Wychowania Artystycznego. Jako pierwsi zaprezentowali swoje prace absolwenci wszystkich pracowni malarskich Instytutu ze studiów dziennych i zaocznych. Wystawy w tej galerii zmieniać się będą co dwa tygodnie, otwarcie zaś nowych ekspozycji będzie miało miejsce co drugi piątek o godzinie 18.00. Kierownicy pracowni bądź autorzy wystawianych prac będą pełnić stałe dyżury w galerii raz w tygodniu, we wtorki od godz. 17.00 do 18.00.

Publiczności prezentować będziemy kolejno dorobek i pracę czterech pracowni malarskich, pracowni struktur wizualnych, pracowni tzw. technik pomocniczych — liternictwo, rysunek modelowy itp.

Mówi dyrektor Instytutu Wychowania Artystycznego doc. dr Kazimierz Dobrzyński — w najbliższym czasie zorganizowana zostanie w naszej galerii wystawa prac poplenerowych. Zamierzenia pracowników i studentów IWA są bardzo ambitne. W każdy czwartek o 18.00 chcą organizować koncert muzyki żywej przy świecach, a od poniedziałku do środy goście galerii będą mieli możliwość obejrzenia spektaklu teatru muzyki mechanicznej. Działający w UMCS teatr jest drugą tego rodzaju placówką w Europie, obok praskiego teatru i ma w swoim repertuarze ciekawe i nowatorskie propozycje.

Tak więc dawny budynek rektoratu przy Pl. Litewskim 5 jest jeszcze jednym ośrodkiem kultury dla naszego miasta i regionu.

4 października br. odbyło się w UMCS spotkanie władz Uczelni, przedstawicieli dyrekcji, organizacji partyjnej i związkowej z pracownikami Uniwersytetu, którzy nieprzerwanie przepracowali 25 lat w jego murach.

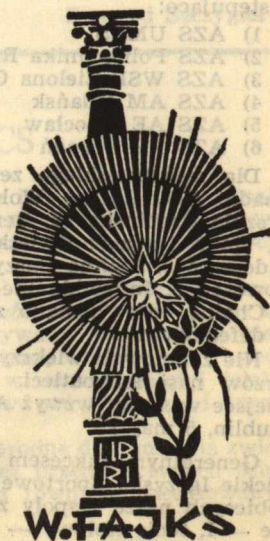
Jubileusz 25-lecia obchodzili dr Julian Marciniak, st. wykładowca w Zakładzie Prawa Cywilnego i Postępowania Cywilnego, kierujący ponadto Zaocznym Studium Gospodarki Mieszkaniowej, doc. dr Marian Hasiec z Zakładu Prawa Pracy, mgr Ewa Chromiak kierownik Dziekanatu Wydziału Prawa i Administracji oraz mgr Anna Łobarzewska pracująca w Zakładzie Biochemii.

Serdeczne życzenia, listy gratulacyjne, medale „Nauka w Służbie Ludu” przekazał jubilatowi rektor UMCS prof. dr W. Skrzydło. W imieniu wyróżnionych pracowników podziękował doc. dr Marian Hasiec, który powiedział, iż wyróżnienie to stanie się dopingiem do dalszej pracy na rzecz Uczelni. Podczas towarzyskiego spotkania jego uczestnicy ze wzruszeniem wspominali początki swojej pracy w UMCS, mówili o zmianach i rozwoju Uczelni, jaki mogli na co dzień obserwować przez 25 lat.

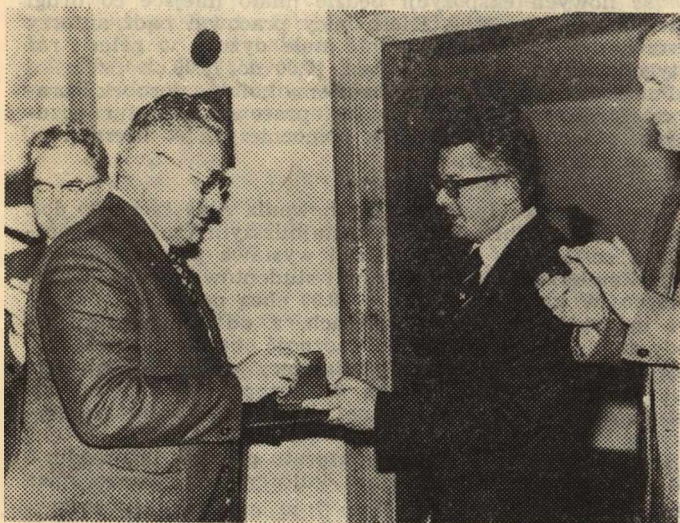
Nowy skład osobowy Sekretariatu Komitetu Uczelnianego PZPR

I sekretarz KU PZPR — dr Kazimierz Willński; sekretarz organizacyjny — dr Andrzej Czarnocki; sekretarz d/s nauki — doc. dr hab. Jan Bystrek; sekretarz d/s młodzieży — doc. dr hab. Antoni Pieniążek.

EKSLIBRISY
ZBIGNIEWA
JÓZWIKA
DLA PRACOWNIKÓW
UMCS

Międzynarodowe Symposium Rusycystyczne

Wiceprezydent MAPRJAŁ prof. dr hab. Bazyli Białokozowicz otrzymuje z rąk J. M. Rektora UMCS prof. dr hab. Wiesława Skrzydło medal pamiątkowy UMCS. Fot. Andrzej Polakowski

W dniach 12—15 września br. obradowało w Lublinie pod patronatem J. M. Rektora UMCS dr. hab. Wiesława Skrzydło Międzynarodowe Symposium Rusycystyczne. Od III Kongresu Międzynarodowego Stowarzyszenia Wykładowców Języka i Literatury Rosyjskiej (MAPRJAŁ), który odbył się w Warszawie w sierpniu 1976 r., była to największa impreza rusycystyczna w Polsce. Udział w Symposium wzięło bowiem 218 oficjalnych delegatów ze wszystkich 49 województw Polski oraz 33 delegatów zagranicznych z 13 krajów. Obradom przysłuchiwało się około stu nauczycieli — rusycystów z różnych typów szkół województwa lubelskiego. W sumie reprezentowane były wszystkie środowiska rusycystyczne Polski: wyższe uczelnie, PAN, szkolnictwo podstawowe i średnie, instytuty naukowo-badawcze oraz wydawnictwa rusycystyczne.

W Symposium uczestniczyli wybitni rusycyści polscy — B. Białokozowicz, F. Sielicki, R. Łużny.

Obrady toczyły się w pięciu następujących sekcjach problemowych: 1) Rola i znaczenie dyscyplin literaturoznawczych w procesie kształcenia studentów-rusycystów; 2) Teoretyczne podstawy nauczania dyscyplin językoznawczych. Rola i miejsce dyscyplin językoznawczych w procesie kształcenia studentów-rusycystów; 3) Kształcenie nauczycieli języka rosyjskiego na studiach dla pracujących; 4) Problemy metodyki nauczania języka i literatury rosyjskiej. Pozalekcyjne i pozaprzedmiotowe formy kształcenia rusycystów; 5) Doskonalenie zawodowe nauczycieli języka rosyjskiego. Znaczenie specjalistycznego piśmiennictwa rusycystycznego w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych nauczycieli.

Obrady w sekcjach poprzedziły referaty plenarne o problematyce węzłowej. Prof. S. Wołoszyn z Instytutu Pedagogiki UW przedstawił profil nauczyciela w świetle współczesnych zadań pedagogiki, prof. K. Gorszkowa z Uniwersytetu Moskiewskiego scharakteryzowała miejsce dyscyplin filologicznych w procesie przygotowania wykładowców języka i literatury rosyjskiej, prof. F. Sielicki, doc. J. Borsukiewicz i doc. J. Henzel poddali wszechstronnej analizie zasady kształcenia nauczycieli języka i literatury rosyjskiej w polskich szkołach wyższych, zaś prof. S. Krawcewicz z Instytutu Kształcenia Nauczycieli w Warszawie omówił pozaakademickie formy kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli języka rosyjskiego w Polsce. Ogółem naukowcy z różnych krajów wygłosili około stu referatów i komunikatów naukowych.

Należy nadmienić, iż Lubelskie Symposium Rusycystyczne zostało zorganizowane w ramach przygotowań rusycystów polskich do IV Kongresu Międzynarodowego Stowarzyszenia Wykładowców Języka i Literatury Rosyjskiej, który odbędzie się w sierpniu 1979 roku w Berlinie. Tematem Kongresu Berlińskiego są: „Teoria i praktyka nauczania języka i literatury rosyjskiej. Rola wykładowcy w procesie nauczania”. Tak więc rusycystom polskim powierzono zrealizowanie głównego sympozjum naukowego poprzedzającego IV Kongres MAPRJAŁ. Dla porównania warto wspomnieć, że Bułgarzy w ramach swoich przygotowań do Kongresu Berlińskiego uwagę skoncentrowali wyłącznie na sprawach literackich. Tematem Sofijskiego Symposium Rusycystycznego (8—10 kwietnia 1978 r.) był bowiem międzynarodowy charakter rosyjskiej i radzieckiej literatury. Czesi natomiast podjęli problematykę podręczników szkolnych (Pilzno, 6—8 grudnia 1977 r.).

A zatem Lubelskie Symposium Rusycystyczne poświęcone było węzłowej problematyce IV Kongresu MAPRJAŁ. Chodziło oczywiście o polskie doświadczenia w tym względzie, zgodnie z powszechną oceną, doświadczenia udane.

Józef Borsukiewicz

ZE SPORTU AKADEMICKIEGO

Kolejny ogólnopolski sukces odniosły koszykarki UMCS. Podczas rozgrywanych w Lublinie w dniach 2—6 maja br. mistrzostw mistrzów szkół wyższych pokonały one kolejno: Politechnikę z Rzeszowa 66:43 (27:24), Wyższą Szkołę Pedagogiczną z Zielonej Góry 88:60 (51:26), Akademię Medyczną z Gdańska 79:20 (39:11), Akademię Rolniczą z Poznania 77:29 (41:16 i Akademię Ekonomiczną z Wrocławia 77:30 (42:22). Końcowa klasyfikacja mistrzostw przedstawiała się następująco:

1) AZS UMCS	5	10	481:188
2) AZS Politechnika Rzeszów	5	9	254:192
3) AZS WSP Zielona Góra	5	8	228:228
4) AZS AM Gdańsk	5	6	146:276
5) AZS AE Wrocław	5	6	181:249
6) AZS AR Poznań	5	6	159:216

Dla mistrzowskiego zespołu punkty uzyskały: Barbara Chadaj 117, Bożena Wolska 102, Iwona Fiala-Choina 73, Urszula Czepińska 18, Renata Jarosz 18, Bożena Murawska 16, Anna Dudziak-Kwiatkowska 10, Zofia Dwojak 8, Ewa Sadowska 8, Joanna Baszyńska 7, Lucyna Góźdz 2 i Hanna Nowosad 2. Indywidualne wyróżnienie spotkało Iwonę Fiałę-Choinę, którą uznano za najlepszą zawodniczkę turnieju w defensywie.

Nie zanotowali większych sukcesów w mistrzostwach mistrzów nasi lekkoatleci. Godne odnotowania jest czwarte miejsce w skoku wzwyż Andrzeja Pluty z wynikiem 190 cm (Lublin, 5 maja).

Generalnym sukcesem UMCS zakończyły się VI Akademickie Igrzyska Sportowe miasta Lublina. W konkurencjach kobiecych nasze zespoły zajęły następujące miejsca: pływanie — I, tenis stołowy — I (w turnieju indywidualnym Maria Bartosiewicz zajęła I miejsce, a Barbara Przerwa — III),

w siatkówce — I i w koszykówce I; natomiast wśród mężczyzn: pływanie — I, piłka nożna — III, tenis stołowy — II (w turnieju indywidualnym: Jacek Karwowski — I, Marek Budzyński — III), judo — IV, siatkówka — III, piłka ręczna — II, koszykówka — II.

Na zaproszenie Technicznego Uniwersytetu w Enschede gościli w Holandii w dniach od 28 sierpnia do 5 września koszykarki UMCS i koszykarze Wydziału Mat.-Fiz.-Chem. 30 sierpnia lublinianki pokonały Tekon Arriba 92:21 (47:15), natomiast mężczyźni ulegli gospodarzom 62:64 (28:29). W dniach 2—3 września koszykarki uczestniczyły w międzynarodowym turnieju w Tubbergen, zajmując IV lokatę. W pierwszym dniu turnieju pokonały one wszystkie zespoły w swojej grupie, natomiast w finałach wygrały z zachodni-niemieckim zespołem Usrlarfelt 43:35 i uległy kolejno zespołom holenderskim — Amstalveen 29:49 i B Amsterdam 31:42 i wyprzedziły w końcowej klasyfikacji: Blue Stars, Jolly Jumpers, RM Den Bosch, BV Dorsten, JRC Boxel, AMVJ. W turnieju mężczyzn rozgrywanym w Enschede lublinianie zajęli II miejsce, pokonując Takon Arriba 71:63 (34:25), Midland Utrecht 75:62 (35:24), Uni Bad Godesbary (RFN) 76:67 (39:33) i ulegając — Pokai Groningen 52:61 (26:33) i Enos Groningen 62:64 (31:28).

Punkty dla zespołu prowadzonego przez mgr. Andrzeja Prędkiwicza uzyskali: Leszek Roupert 95, Karol Rachuj 94, Jerzy Krupka 58, Tadeusz Kontek 52, Andrzej Miernowski 22, Jerzy Miernowski 9, Jacek Miernowski 6, Andrzej Buki 0 (w turnieju nie uczestniczył Krzysztof Matusiewicz, któremu w pierwszym spotkaniu odnowiła się kontuzja kolana).

W dniu 1 września reprezentanci UMCS złożyli kwiaty na grobach polskich żołnierzy poległych w walkach pod

Arnheim i zwiedzili miejscowe Aiborne Museum upamiętniające udział Polskiej Samodzielnej Brygady Spadochronowej pod dowództwem gen. Stanisława Sosabowskiego w alianckiej operacji powietrznej we wrześniu 1944 roku. Wiele wrażeń dostarczyły także wycieczki do Amsterdamu, rybackiej wioski Urk, a szczególnie rowerowa eskapada po departamencie Twente.

W drodze powrotnej do kraju ekipa UMCS — którą niezwykle sympatycznie i sprawnie kierował dziekan Wydziału Mat.-Fiz.-Chem. doc. dr hab. Eligiusz Złotkiewicz — zatrzymała się także w Berlinie Zachodnim i w Poczdamie.

Bezpośrednio po wyprawie holenderskiej ekipa koszykarzy UMCS kierowana przez Edwarda Rakowskiego i Ryszarda Struzika udała się do Ołomuńca, gdzie uczestniczyła w międzynarodowym turnieju organizowanym przez Uniwersytet im. Palackiego z okazji otwarcia nowej hali sportowej. Lublinianie pokonali zespół gospodarzy 74:64 (39:33) i holenderski zespół Tekon Arriba 78:66 (37:31), przegrywając po dramatycznej walce z TJ Jednota Trencin 70:72 (41:40), co pozwoliło im na zajęcie II miejsca. Królem strzelców turnieju został Dariusz Kozłowski (69 pkt.), a Henryk Wojak otrzymał specjalną nagrodę za uzyskanie pierwszego kosza w nowej hali. W towarzyskim spotkaniu reprezentanci UMCS ulegli czołowemu zespołowi pierwszoligowemu Dukli Ołomuńca 47:92 (24:40). Należy podkreślić niezwykle serdeczną atmosferę towarzyszącą turniejowi wytworzoną przez doświadczonych działaczy: dr. Edwarda Lotko, Romana Pechaśki, Milana Stachovskiego, Dušana Tomajko, Miloša Hradca, Zdenka Liperta i dr. Tomaša Pračke.

Leszek Maria Rouppert

Koszykarze AZS UMCS po uroczystym zakończeniu turnieju w Ołomuńcu. W rzędzie górnym (od lewej): Tadeusz Kontek, Zbigniew Dudziński, Marłusz Siembida, Henryk Wojak, Krzysztof Chabrowski, Lech Kowalczyk, Jerzy Krupka, Janusz Chałat. W rzędzie dolnym: Marek Gumowski, Edward Sidoruk, Dariusz Kozłowski, Leszek Rouppert, Tomasz Kopyciński.

Fot. Roman Vazansky

JUBILEUSZ NADANIA BIŁGORAJOWI PRAWA MIEJSKIEGO

W dniu 10 września 1578 roku król Stefan Batory pozwolił Adamowi Gorajskiemu lokować miasto na wzgórzu nad rzeką Ładą. W bieżącym roku przypada więc 400 rocznica tego wydarzenia.

Z tej okazji 16 września br. odbyła się w Biłgoraju sesja naukowa. Czynny udział wzięli w niej pracownicy Instytutu Historii UMCS, Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Lublinie oraz biłgorajscy regionaliści. Całodziennym obradom przewodniczyli: dyrektor Instytutu Historii prof. dr Kazimierz Myśliński oraz prezes Towarzystwa Regionalnego w Biłgoraju dr Jerzy Markiewicz. Wygłoszono pięć referatów oraz 11 komunikatów, w których przedstawiono różne aspekty dziejów miasta Biłgoraja i całego regionu od wieku XIV, tj. od czasów, kiedy tereny nad Ładą zaczęto przysposabiać gospodarce. Omówiono także wielkie perspektywy rozwojowe, jakie rysują się przed tym miastem w nowym układzie województwa zamojskiego.

Referaty wygłosili: prof. dr Kazimierz Myśliński: *Dymitr z Goraja*; dr Ryszard Szczygieł: *Włość biłgorajska w czasach szlacheckiej Rzeczypospolitej*; doc. dr hab. Wiesław Śladkowski: *Biłgoraj w okresie zaborów 1795—1918*; dr Jerzy Markiewicz: *Biłgoraj w sześćdziesięciolecie 1918—1978*. W imieniu wojewody zamojskiego, dr. Stanisława Juraszka wygłoszono również referat *Perspektywę rozwojową Biłgoraja w województwie zamojskim*.

Swoistym uzupełnieniem zawartych w referatach problemów były komunikaty. I tak doc. dr Jan Gurba mówił o zagadnieniach badań najstarszego osadnictwa na terenach Puszczy Solskiej, dr Adam A. Witusik przedstawił zaś sylwetki dwu najwybitniejszych przedstawicieli rodziny Gorajskich — Adama i Zbigniewa oraz scharakteryzował ich związki z Zamoyskimi. Pojawienie się specyficznej dla Biłgoraja grupy zawodowej — sitarzy przedstawiła mgr Bożena Nowak (UMCS), szczegółowo analizując również ich statut z roku 1720. Mgr Walerian Bugała (naczelnik miasta) omówił strukturę gospodarczo-społeczną Biłgoraja na przełomie XVIII i XIX wieku, zaś sylwetkę jednego z ostatnich właścicieli miasta, Stanisława Nowakowskiego zarysował dr Stanisław Wiśniewski (UMCS), akcentując jego działalność polityczną.

Dwa kolejne wystąpienia poświęcone były rewolucyjnym tradycjom w Biłgoraju. Dr Marek Mądzik (UMCS) mówił o udziale biłgorajan w Rewolucji Październikowej, zaś dr Emil Horoch (UMCS) o działalności w regionie Komunistycznej Partii Polski w latach 1918—1938.

Sitarze stanowili od XVIII wieku przeważającą większość wśród mieszkańców Biłgoraja. Dlatego też w ich życiu codziennym, zwyczajach czy nawet języku wytworzyły się cechy specyficzne dla tego ośrodka. Stąd też w czasie sesji nie zabrakło wystąpienia na temat sitarskiej kultury ma-

terialnej. Mówił o niej mgr Roman Sokal, dyrektor Muzeum Regionalnego w Biłgoraju. Z kolei mgr Stanisław Pawelec (TRwB) scharakteryzował przeobrażenia w dziedzinie kultury na terenie miasta w latach Polski Ludowej.

W czasie sesji biłgorajskiej wiele uwagi poświęcono również źródłom, które pozwalają nam badać przeszłość miasta i regionu. Sprawom ich zachowania poświęciły swoje komunikaty pracownice Wojewódzkiego Archiwum Państwowego w Lublinie. Wicedyrektor tej instytucji, dr Anna Pałowska-Wielgosz mówiła o mapach wielkoskalowych okolic Biłgoraja od końca XVIII do XX wieku, zaś mgr Felicja Pomarańska scharakteryzowała różne typy źródeł pisanych, przechowywanych w archiwach Lublina i Warszawy.

Sesja naukowa spotkała się z olbrzymim zainteresowaniem społeczeństwa Biłgoraja. Zyskała również wysoką ocenę władz miejskich i wojewódzkich. Po raz pierwszy zostały bowiem na taką skalę przedstawione problemy historii miasta, którego przeszłości poprzednio prawie nie znaliśmy. Luka ta zostanie wypełniona przez publikację monografii Biłgoraja, przygotowanej przez doc. dr hab. Wiesława Śladkowskiego, dr. Jerzego Markiewicza i dr. Ryszarda Szczygła. Wydania jej w roku przyszłym podjęło się Wydawnictwo Lubelskie.

Ponadto, aby nie uronić nic z pokaźnych rezultatów sesji, Towarzystwo Regionalne w Biłgoraju przy aprobacie miejscowych władz postanowiło opublikować również referaty i komunikaty wygłoszone w dniu 16 września.

Następnego dnia, w niedzielę 17 września, odbyło się w Biłgoraju uroczyste posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej i Miejskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, w trakcie której miasto zostało udekorowane Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Ryszard Szczygieł

Z DZIAŁALNOŚCI WDROŻENIOWEJ UMCS

Badania naukowe i zawarte w ich wynikach oryginalne rozwiązania techniczne, będące projektami wynalazczymi (wynalazkami i wzorami użytkowymi), stanowią podstawowy nośnik postępu technicznego.

Ekonomiczny lub społeczny cel prac badawczych, zwłaszcza stosowanych, jest osiągnięty wówczas, gdy rezultaty badań są jak najszerszej wykorzystywane w praktyce, kiedy wynalazki dokonane w trakcie działalności naukowo-technicznej są wdrażane i stosowane w szeroko pojętej działalności gospodarczej przedsiębiorstw państwowych i innych jednostek uspołecznionych.

Uczelnia nasza podejmuje różnorodne działania dla zwiększenia stopnia wykorzystania przez przemysł swoich osiągnięć naukowo-badawczych w tym również opatentowanych projektów wynalazczych.

Praktycznym wyrazem działalności UMCS na rzecz stosowania wyników badań w praktyce są zawierane z jednostkami gospodarki uspołecznionej umowy licencyjne, umowy wdrożeniowe oraz uruchamianie w uczelni jednostkowej i małoseryjnej produkcji aparatury badawczej, partii substancji o specjalnych własnościach itp.

Z ciekawszych wdrożonych w ostatnim okresie w gospodarce narodowej wynalazków uczelni zasługują na uwagę:

1. Sposób aglomeracji sflokulowanych osadów i urządzenia do stosowania tego aparatu, urządzenia do ciągłego odwadniania mułów węglowych, których współtwórcami są następujący pracownicy uczelni: doc. dr hab. Jerzy Szczypa, dr Jarosław Neczaj-Hruzewicz, mgr Ryszard Sprycha, mgr Władysław Janusz, mgr Alicja Monies. Wynalazki te zostały zastosowane w kopalni węgla kamiennego „Bolesław Smiały” w Łaziskach. Rezultatem ekonomicznym wdrożenia wynalazków była rezygnacja z zakładów inwestycyjnych na rozbudowę obiektu filtracji, przyrost produkcji węgla na cele energetyczne oraz zmniejszenie kosztów eksploatacyjnych kopalni. Wysokość efektów w stosunku rocznym wyniesie ponad 12 mln. zł.

2. Wynalazek „Sposób utwardzania żywic epoksydowych”, którego twórcą jest dr Tadeusz Matynia, został zrealizowany w Zakładach Wytwórczych Aparatury Wysokiego Napięcia „ZWAR” w Warszawie do produkcji przekładników prądowych licencyjnych. Wynikiem wdrożenia wynalazku jest wyeliminowanie importu ważnego składnika żywic epoksydowych, jakim jest utwardzacz żywic. Roczna oszczędność na imporcie wyniesie ponad 6 mln. zł.

3. Wynalazek „Sposób otrzymywania eteru 2, -4, -6 — trójbromofeny loalkalowego” autorów: doc. dr. Wawrzyńca Podkościelnego, mgr. Bogdana Tarasiuka i in. został wy-

korzystany w Zakładzie Odczynników Chemicznych w Lublinie. Eter trójbromoallilowy jest produktem antyimportowym i stanowi ważny związek chemiczny w produkcji tworzyw sztucznych. Roczny efekt ekonomiczny z zastosowaniem wynalazku wynosi ok. 10 mln. zł.

Kilka rozwiązań wynalazczych z okresu 1977—1978 zostało wdrożonych w ramach działalności doświadczalnej UMCS prowadzonej przez Instytut Chemii. I tak uruchomiono seryjną produkcję urządzeń do odmineralizowania wody metodą jonitową do celów laboratoryjnych, opartych na wynalazku mgr. Stanisława Żytomirskiego, dr. Lucjana Pawłowskiego i mgr. Andrzeja Króla — produkcję siarczynu ceru, substancji chemicznej o szczególnych własnościach, stosowanego w optoelektronice i do celów analitycznych, opartą na wynalazku autorów: prof. dr. Włodzimierza Hubickiego i mgr. Stanisława Żytomirskiego.

Na uczelni została również uruchomiona seryjna produkcja elektrod jonoselektywnych oparta na dwu wynalazkach, których twórcami są: doc. dr Kazimierz Sykut, dr Jadwiga Dumkiewicz i dr Ryszard Dumkiewicz.

Wartość produkcji powyższych urządzeń i materiałów wykonana w naszej Uczelni w roku 1977 wyniosła ponad 1,5 mln. zł.

W roku 1978 prowadzone są dalsze prace organizacyjno-techniczne, zmierzające do wdrożenia innych wynalazków UMCS w przemyśle w następujących zakładach Huta „Stalowa Wola”, Warszawskie Zakłady Radiowe „RAWAR”, Zjednoczenie Usługowo-Wytwórcze „Libella” w Warszawie, Zakłady „POLIFARB” we Włocławku i inne.

Ryszard Próchniak

MŁODZI POECI UMCS

Waldemar Żelazny

Waldemar ŻELAZNY urodził się w r. 1959 w Zaklikowie. Jest studentem I roku filologii polskiej UMCS. Swoje utwory ogłaszał m. in. w „Nowym Wyrazie”, „Kamienie”, „Tygodniku Kulturalnym”. Otrzymał nagrody i wyróżnienia w kilku konkursach poetyckich. Jest członkiem Koła Młodych przy ZLP w Lublinie.

JESZCZE TYLKO POLSKA

Kiedyś i ty opadniesz z sił
Po raz pierwszy nie cudze ale własne
nogi całować będziesz

Tak łatwo przetłumaczyć krew na wino
oddech na milczenie
język na wargę
wargę na piasek

Tak łatwo zostać ptakiem
Tak łatwo wrócić do ziemi
Tak trudno być ptakiem
Tak trudno oderwać się od niej

Tu spaceruje paw i kura domowa
nagi król i wystrojony błazen
Tu słońce puszcza ikrę światła
a mrówka na pierwszą zmianę idzie
do fabryki

Tu dziewczyna odmawia ci ręki
Nogi — posłuszeństwa
Staruszka — pacierza

Podarty parasol ciała już nie chroni przed
deszczem śmiechem ani miłością
Nawet prawda z której byłeś zbudowany
wyszła na wierzch
w przestrzeń
nie zmierzoną ani okiem ani stopą
W przestrzeń o której milczą wszystkie
wymiary życia

Jeszcze tylko Polska — serce Europy
normalnie bije w tobie

Jerzy Krzysztof Misiec

Jerzy Krzysztof MISIEC urodził się w Chełmie w r. 1955. Studiuje filologię polską na UMCS. Jest członkiem Koła Młodych ZLP w Lublinie. Debiutował w „Kamienie” w roku 1973. Publikował m. in. w „Poezji”, „Odrze”, „Nowym Wyrazie”, antologii *Przebudzenie* (Lublin 1976). Wydał arkusz poetycki pt. *Zaproszenie na jutro* (Warszawa 1976). Publikowane wyżej wiersze pochodzą z tomu pt. *Będziesz jeszcze żył*, który ukaże się w bieżącym roku.

AKLIMATYZACJA

- wyczuł mnie tłum
opromieniony gęstwą podejrzewania
wrosły żyły w plecionkę liter
ktoś traktował to jako słomiankę
wyczuł mnie tłum
wydrążył pamięć
wytarł buty i milczał niewiedzący
- kapitulacja spojrzeń
wywieszona flaga języka
chorągwie rzucone słowa
miecze wbite w piersi metafor
liczone zgłoski ofiar
z krzywych linii gestów
lepiony pejzaż po bitwie
- wiosna harmonia światła
gwiazdy patrzą na nas z ufnością
przerazenie tłumy płodzi górę bez szczytu
głodne ręce rozszarpują przestrzeń zbudowaną pamięci
opływa nas cisza tego kraju wielka jak festyn robotniczy.

Z ŻYCIA WZIĘTE

Redakcja podaje zasłyszany w kuluarach jednego z bardzo oficjalnych zebrań wierszyk:

„Administracją targa twórczy niepokój
o własny stołek, telefon i pokój”.

KOLEGIUM REDAKCYJNE

Antoni Dudek, Witold Józkwiać, Zbigniew Józwiak, Zdzisław Kowalski — przewodniczący, Elżbieta Mulawa-Pachoł — sekretarz